

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szobotica, 1926 PÉNTEK szeptember 24.

264. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az erdélyi példa

Az a csalódás, amely az erdélyi magyarságot a választási paktumhoz fűzött várakozás meghiusulásával érte, úgy látszik, egy nagy átszervezési folyamat hajtóerejévé vált. Erre vall az a nyílt levél, amellyel Spektator, a kiváló aradi magyar publicista — családi nevén dr. Kremner Miklós és békebeli foglalkozása szerint gimnáziumi tanár, az októberi forradalomban szegedi tankerületi főigazgató — a politikai tömörülés új szempontjait köti az erdélyi magyarság lelkére. A nyílt levél közzétételének előzményeiből és abból a visszhangból, amelyet a nyílt levél keltett, megállapítható, hogy nem elszigetelt egyéni akcióról van szó, hanem az erdélyi magyar párt belső ellenzékének a pártélet regenerálására irányuló, gondosan előkészített, széleskörű mozgalmáról.

Spektator rámutat arra, hogy az erdélyi magyar párt gyökérrendszerét kell kiépíteni a terebély ápolása helyett. A romániai magyarság vezetői között a régi magyar társadalmi és politikai élet előkelőségei foglalnak helyet, de a párt gyökérzete, amelyből a törzs az életnedvet szívja, nem eléggé szétágazó ahhoz, hogy a hatalmas fát a szükséges táplálékkal láthassa el. A paraszt, a kereskedő, az iparos és a progresszív városi polgár nem tekintheti a magyar pártot jogos érdekei hathatós képviselőjének, ha a vezérek összetételében nem jut érvényre a párt tömegeinek gazdasági, szociális és világnézeti rétegződése. Az erdélyi magyar párt irányítói jobb felé orientálódtak, holott az eltérő felfogások között középuton kellett volna haladniuk, hogy az ellentétek különböző nevezőjű törtéjait az egyetemes nemzetiségi érdekek legkisebb közös többsévével rendezzék. Ehhez járul az a minden utódállamban tapasztalható visszasság, hogy a magyar kisebbség vezetői a zárt ajtók mögött hozott határozatokat a faji szolidaritásra és hűségre való hivatkozással légmentesen elzárták a magyar részről eredő kritika elől.

A vezetők ezeket a következtetéseket okozták Spektator szerint, hogy az Avarescu-kormányhoz kötött paktum, amely huszonhárom magyar képviselőt segített be a bukaresti parlamentbe magának az erdélyi magyarságnak nemzetiségi kívánságai közül semmit sem teljesített. Olyan kisebbségi párttal szemben, amelynek ügyeit autochtón módon, a demokrácia követelményeinek negligálásával intézik, a hatalom birtokosai abból a feltevésből indulhatnak ki, hogy a tömegek igényei egyesek ambíciójának kielégítésével, leszerelhetők. Ennek a feltevésnek megdöntésére és az erdélyi magyarság változatlan célkitűzéseinek nyomatékos demonstrálására szükséges a párt újjászervezése, a kritika jogának helyreállítása a pártéleten belül, a jóhiszemű elégedetlenség termékenyítő erejének gyümölcsöztetése és mindazoknak a vezéreknek eltávolítása, akik a vállalt feladatok betöltésére alkalmatlanoknak bizonyultak.

Az erdélyi magyar párt ellenzékének akciója, amelyet Spektator nyílt levele vezet be, a romániai magyarság életképességének reflexmozdulata a saját vezetői politikai hibái-

nak kivédésére. A sikraszállás nem a paktumos politika, hanem a pártvezetőség egyoldalú mentalitása ellen éleződik ki, amely azt látszatot kelti, mintha a magyar párt nem az egész erdélyi magyarság osztatlan

akarátának letéteményese volna. A gyergyószentmiklósi nagygyűlésen fog eldőlni, hogy az átszervezés és selejtezés programjának van-e számbavehető tábora. Akárhogy fog is azonban kiütni az erőpróba, annyi

bizonyos, hogy Erdélyben a magyar párt dolgozik, harcol, eleven tényezője a politikai életnek. Milyen messze vagyunk mi itt a Vajdaságban a küzdelemnek ettől a stádiumától!

Csehszlovákiában lesz a legközelebbi kisantant-konferencia

A kisantant külügyminisztereinek tanácskozása Genfben

Genfből jelentik: A kisantant külügyminiszterei Genfben hétfőn és szerdán tanácskozást tartottak, amelyen a nemzetek szövetségének és a népszövetségi tanácsnak működésével kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. Megállapították, hogy a Népszövetség sikeres működése és annak megszilárdítása, továbbá a

most zárult ülészakban kifejtett eredményes tevékenysége a nemzetközi békés, zavartalan és eredményes együttműködést van hivatva biztosítani.

Megvitatták a kisantant külügyminiszterei a nemzetközi helyzetet először általánosságban, majd a kisantant államaival összefüggésben.

Megállapították, hogy a kisantant államai teljes érdekközösségben vannak és hogy az összes nemzetközi kérdések tekintetében a külügyminiszterek véleménye megegyező. A kisantant külügyminiszterei elhatározták, hogy legközelebbi konferenciájukat 1927 júniusában tartják meg Csehszlovákiában.

Stanojevics Áca Beogradba érkezett

Másfélóra hosszat tárgyalt Uzunovics miniszterelnökkel — A radikális klubban Stanojevics a Pasic-csoport tagjaival tanácskozott

Beogradból jelentik: A politikai élet csütörtökön meglehetősen megéleződött a fővárosban, amit főleg az idézett elő, hogy

Sztanojevics Áca reggel nyolc órakor Beogradba érkezett.

Sztanojevics Áca az egész délelőttön át tárgyalt a Pasicshoz közelálló politikussal a radikális klubban.

Ezalatt Simonovics Milán szociálpolitikai miniszter Uzunovics miniszterelnököt kereste fel és két óra hosszat tárgyaltak.

Ezen a tanácskozáson hír szerint szobakerült Radics Istvánnak az a genfi nyilatkozata is, mely szerint reflektál a szociálpolitikai tárcára és Simonovics állítólag megkérdezte a miniszterelnököt, hogy ennek a hírnek mi az alapja. Azonban a tanácskozás anyagáról sem a miniszterelnök, sem Simonovics szociálpolitikai miniszter semmi felvilágosítást nem adott a sajtó számára.

Sztanojevics Áca délután öt órakor felkereste Uzunovics miniszterelnököt és másfél óra hosszat tanácskozott vele.

Később Makszimovics Bózsó belügyminiszter, Jovanovics Vászka közlekedésügyi miniszter és Perics Ninkó pénzügyminiszter tettek látogatást a miniszterelnökknél.

Makszimovics belügyminiszter az esti órákban hosszasán tárgyalt Uzunovics miniszterelnökkel. A tanácskozás után sem a miniszterelnök, sem a belügyminiszter nem olt hajlandó nyilatkozni. Uzunovics csak annyit jelentett ki, hogy

Sztanojevics Áca a legközelebbi napokban Caftaba, Pasic Nikolához utazik.

A demokráta párt válasza Uzunovics nyilatkozatára

Uzunovics miniszterelnök keddi nyilatkozatára eddig még nem hangzott el hivatalos ellenzéki válasz. A *Novosti* csütörtök esti számában egy félhivatalos jellegű demokráta-párti közvélemény jelent meg, amely

polemizál a miniszterelnökkel. A demokráta párt a közlemény szerint nem érti, miért van szükség a radikális és Radics-párt egyetértésének hangsúlyozására, amikor még a Nikics-kérdésben sincs egyetértés a két kormányzópart között. A továbbiakban a demokráta-párti közlemény visszautasítja a miniszterelnöknek az ellenzékre vonatkozó kijelentéseit.

Felépítik a Duna-gátakat

Csütörtökön a déli órákban Perics Ninkó pénzügyminiszter és Trilkovics Márkó, a parlament elnöke tanácskozást folytattak a miniszterelnökkel a vajdasági Duna-gátak felépítéséről. A védművekre vonatkozólag az a jelentés érkezett a pénzügyminiszterhez, hogy tíz és félmillió dinárra van szükség azok kiépítéséhez. Értesülésünk szerint a tárgyalások során az a vélemény alakult ki, hogy erre a tíz és félmillió dinárra meg lehet találni a fedezetet, továbbá az ármentesítő társulatok számára folyósítandó nagyobb segélyekre is.

A monopoligazgatóság számadása a pénzügyi bizottság előtt

A pénzügyi bizottság csütörtök délelőtti ülésén az állami monopoligazgatóság jelentéseivel foglalkoztak. Az ülésen megjelent Todorovics állami monopoligazgató is, aki a dohány, só, petróleum, cigaretta-papír és zacharin-monopóliumok felől fog részletes jelentést tenni a bizottságnak.

A csütörtöki ülésen csupán a dohány-monopólium kérdésével foglalkoztak. A jelentés szerint az ország területén hat dohánygyár, két cigarettapapír-gyár és egy állami dohánygyár működik. Ezenkívül van negyvenhat dohányfeldolgozó-telep és ezeknél az üzemeknél a munkásokon kívül 733 tisztviselő, 237 napidíjas, 465 szolga van alkalmazásban. A jelentés megállapítja, hogy a dohány-monopólium bevételei évről-évre emelkednek, 1923-ban két mil-

liárd 123 millió dinár volt a bevétel, 1925-ben két milliárd 466 millió dinár volt a bevétel, az illetékeken kívül. A monopoligazgatóság bevételeiből fizeti a háboru előtti kölcsönök annuitásait, azonkívül a Bleer-kölcsön annuitását. A háboru előtti kölcsönökre százket milliárd, a Bleer-kölcsönre hetven millió dinárt fizetnek ki évente.

A jelentés megállapítja azt is, hogy rendkívül sok nehézségekkel kell megküzdnie a monopoligazgatóságnak megfelelő raktárak hiányában. A monopoligazgatóság 1923-ban Kacsaninon és Prilepen állított fel raktárakat, azonban még több raktárra volna szükség. 1925-ben száz millió hitelt kért a monopoligazgatóság a nisi dohánygyár és a sotelepek rendbehozására, azonban ezt a hitelt nem szavazták meg. Közli még a jelentés, hogy a monopoligazgatóság tárgyalásokat kezdett a bécsi Agrárbankkal, a Kereskedelmi Bankkal, valamint a General Companieval, nagyobb mennyiségű dohány kiszállítására céljából. A három vállalat kedvező ajánlatot tett és a konvenciókat is megkötötték már, a konvenciókat azonban a minisztertanács visszautasította. A dohánymonopólium igazgatóságának véleménye szerint az ajánlatokat el kellene fogadni, mert azokból csak haszna lenne az államnak.

A jelentés felolvasása után Demetrovics Juraj, Setymer Sziávkó és Vuics Dimitije képviselők intéztek kérdéseket Todorovics igazgatóhoz. Főképp az iránt érdeklődtek, hogy mennyi a monopolium épületek értéke, mennyi az amortizáció, mennyi a nyugdíjasok száma a monopolium-igazgatóságnál és ezek nyugdíjára mennyit fizet a monopolium és mennyit az állam. Végül megkérdezték Todorovics igazgatót, hogy a feldolgozott dohány ára hogyan alakult az évek folyamán. Todorovics ismertette az árakat 1921-től 1925-ig. Elmondotta, hogy 1921-ben 8.65 dinárért, 1925-ben pedig 20.49 dinárért váltották be a do-

hány kilóját. Megjegyezte a monopóligazgató, hogy Bulgáriában és Törökországban jóval kevesebbet fizetnek a dohánytermelőknek.

Az ülést pénteken folytatják és a többi monopólium-cikkekre vonatkozó jelentéseket fogják áttanulmányozni.

Tárgyalások a pancsevói híd felépítéséről

A közlekedésügyi minisztériumban csütörtökön tárgyalásokat folytattak két német társaság mérnökeivel a Pancsevó-Beograd közötti híd felépítéséről. A csütörtöki tárgyaláson a minisztérium részéről azt az óhajt fejezték ki, hogy a híd alkatrészeit a német jóvátétel számlájára szállítsák. Ez lenne a jóvátételi számla legnagyobb tétele, mert a három kilométer hosszúságúra tervezett híd alkatrészei az eddigi számítások szerint harmincezer tonnát tesznek ki és értékük huszonegy millió arany márkára becsülhető.

A hidat az Eisenbau Bundlingen társaság akarja felépíteni. Az ajánlatot dr. Julius Springer nyújtotta be a társaság részéről. A tárgyalásokat pénteken folytatják.

Az anketbizottság ülése

Az anketbizottság csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen felolvasták dr. Kumanudi Koszta beogradi polgármester, volt pénzügyminiszter jelentését az adamsthalai ügyvel kapcsolatban. A bizottság ezután dr. Kojics Dragutin volt közlekedésügyi minisztert hallgatta ki. Dr. Kojics kijelentette, hogy abban az időben lett miniszter, amikor a minisztertanács az adamsthalai vállallattal a szerződést megkötötte és így az ügy előzményeit nem ismeri. Arra nem emlékszik, hogy Pasics Ráda interveniált volna. Tudomása szerint Pasics Ráda Ilics Mihajlónál, az Államvasutak vezérigazgatójánál járt ebben az ügyben.

A benzín-afférral kapcsolatban a bizottság dr. Kastel Jován közlekedésügyi miniszteri inspektort hallgatta ki. Dr. Kastel kijelentette, hogy a minisztérium korrektul járt el.

Trifunovics Rankó radikálpárti képviselő több kérdést intézett dr. Kastelhoz, aki kijelentette, hogy a kérdésekre írásban fogja megadni a választ.

Az anketbizottság, miután az albizottságok még nem készítették el jelentéseiket, legközelebbi ülését csak hétfőn fogja megtartani.

Ujjászervezik a szocialista-pártot

Celjből jelentik: A szociáldemokrata párt csütörtökön tartotta meg országos kongresszusát Celjében. A kongresszuson, amelyen dr. Topalovics beogradi ügyvéd elnökölt, a párttitkár hosszabb jelentést olvasott fel, mely szerint a szociáldemokrata pártnak az egész országban visszafejlődőben vannak a szervezetei: mindössze 24 járási szervezet működik és ezek közül is 18 a maribori körzethez tartozik.

A kongresszus elhatározta, hogy a párt ujjászervezését sürgősen megkezdi és ezzel egyidejűleg megindítja az országos politikai agitációt a munkások körében.

Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter Zagrebben

Trifunovics Misa miniszter kabinetjének két tisztviselője kíséretében csütörtökön reggel Zagrebba érkezett, ahol a közoktatásügyi miniszter meglátogatta a zagrebi középiskolákat, az állami tankönyvkiadó vállalatot és látogatást tett Heinzl polgármesternél. A zagrebi egyetemét pénteken fogja meglátogatni Trifunovics, aki előreláthatólag szombaton utazik vissza Beogradba.

Preca nem lép ki a Radics-pártból

Zagrebból jelentik: Az utóbbi időben sűrűn jelentek meg a lapokban olyan hírek, hogy Preca Nikola Radics-párti képviselő a boszniai pa-

rasztpárti szervezetek vezetője, kilép a pártból és csatlakozik Nikicsékhez. Preca csütörtökön a zagrebi lapokban nyilatkozatot tett közlé, amelyben kijelenti, hogy nincs szándékában elhagyni a Radics-pártot.

— Nekem igen sok kifogásom van

Pusztító áradás az indiai félszigeten

A ciklon által elpusztított Floridában tifuszciklon lépett fel

Newyorkból jelentik: A ciklon által sújtott Florida területén szerda estig a károsultak több mint százmillió dollárra jelentettek be kárigényt a biztosító társaságoknál. A legújabb jelentések szerint a ciklon által elpusztított területeken tifusciklon lépett fel, amelynek leküzdésére az amerikai Vörös Kereszt Egyesület repülőgépeken küldött oltszórt Floridába.

Mint Londonból jelentik, kalkuttai

a kormány hercegovinai és boszniai politikája ellen, ezeket a kifogásaimat interpelláció keretében szóvá is fogom tenni a parlamentben, arról azonban szó sem lehet, hogy hűtlen legyek a pártomhoz, melynek programját most is változatlan hűséggel követem.

jelentés szerint az indiai félsziget északi részén szerdán borzalmas felhőszakadás volt, amely megárasztotta a folyókat, úgy hogy azok kiáradtak. Bombay és Kalkutta között a telefon és távíró összeköttetés megszakadt. Az ár elragadott több hidat és attól tartanak, hogy néhány vonat a vasuti hidakról a megáradt folyókba zuhan.

A katasztrófáról azonban még hiányoznak a részletek.

Radics István cáfolja

a külföldi lapokban megjelent nyilatkozatait

Genfből jelentik: A népszövetségi ülészekkel kapcsolatban Radics Istvánnak a Neue Freie Presseben és a Pester Lloydban nyilatkozatai jelentek meg, amelyekben Radics állítólag olyan kijelentést tett, hogy az S. H. S. kormány nem ellenzi Ausztriának Németországgal való csatlakozását és a Pester Lloyd szerint azt mondotta volna, hogy igazságtalannak tartja a cseh-magyar határ jelenlegi megállapítását.

Ezekre a nyilatkozatokra nézve Radics István a következőket mondja:

— Az említett lapok tudósítói valóban jártak nálam, németül beszéltek és én is németül válaszoltam beszédjükre. Ausztria csatlakozására vonatkozólag azt mondtam, az én véleményem szerint eljön majd az idő, amikor komolyan kell a csatlakozásról beszélni. Ma azonban, amikor a németek és franciák olyan jelentős mértékben közelednek egymáshoz és közel van az eshetőség gazdasági együttműködésre, nem

tartom okos politikának ennek a kérdésnek a felvetését. Azt is mondtam, ha Ausztria és Németország megcsinálnák azt a politikai hibát, hogy egyszerűen kimondanák a csatlakozást, ezt a mi részünkről nem tekintem casus bellinek. Kijelentettem azonban még azt is, hogy ez az én privát véleményem, nem pedig a jugoszláv kormány hivatalos felfogása.

— A Pester Lloyd tudósítójának kérdésére tényleg azt mondtam a cseh-magyar határ megállapítására vonatkozólag, hogyha nekem úgy kínáltak volna országhatárt, hogy egymillió magyar olyan közel maradjon Budapesthez, én ezt szépen megköszöntem volna és nem fogadtam volna el. Természetes, hogy ez szintén az én privát véleményem.

— A német újságírókat csak rövid időre fogadhattam, mert nagyon el voltam foglalva, mert aznap már öt interjút adtam. Egyik újságíró sem csinált feljegyzéseket, innen származhatnak a félreértések.

Ki lötte agyon Jelics Tósót?

A gyilkossággal vádolt Jelics Jócó visszavonta beismerő vallomását — Két napig fog tartani a bűnügy főtárgyalása

Noviszadról jelentik: Csütörtök reggel fél kilenc órakor kezdte meg a noviszadi kerületi törvényszéken dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnök tanácsa annak a bérgyilkossági bűnügynek a tárgyalását, amelynek vádlottjaként Jelics Jócó sóvéi malomnapzámos és a meggyilkolt Jelics Tósó sztarisóvi vagyonos földbirtokos ötvenéves felesége, Éva szerepelnek. A vád szerint Jelics Jócó, a meggyilkolt unokaöccse, Jelics Évica felbujtására ötvenezer dináros bérdíjért meggyilkolta Jelics Tósót. Az ügyészség az asszonyt felbujtással, Jelics Jócót pedig előre megfontolt szándékos emberöléssel vádolja.

A törvényszék nagy esküdtzéki terembe zsufoltság megtelt érdeklődőkkel. A tárgyalásra harmincnél több tanút idéztek be, úgyhogy a tárgyalás két napig fog tartani. Az ítéletkihirdetésre előreláthatólag csak péntek este kerül sor. A közbizottság dr. Antonievics Dusán államügyész képviseli, a vádlottakat dr. Boksan Milos ügyvéd és dr. Arsenievics Dusán ügyvédjelölt védik.

Jelics Jócót hallgatja ki elsőnek az elnök. Magas, szőke, intelligens külsejű ember, értelmesen és gyorsan felel a hozzáintézett kérdésekre.

— A gyilkosság múltévi szeptember 30-án éjjel történt — kezdte vallomását. — Nagybátyám, Jelics Tósó vagyonos sóvéi birtokos nagyon rossz viszonyban élt feleségével és családjával, sokat ivott, gyakran bejárt Noviszadra, ahova egy nőt szokott magával vinni és min-

den multságára egy-egy darab birtokment rá. Az asszony nagyon haragudott emiatt és sokszor panaszkodott nekem, hogy térje bántalmazza. Egy alkalommal megkérdeztem tőle, miért nem válik el az uratól, mire azt felelte, hogy ezt a gyerekek miatt nem teheti. Ekkor elsősorban szólított fel arra, hogy tegyem el az urt láb alól. Ennél a beszélgetésnél az asszonynak idősebbik lánya, Szmilyka, aki Novakov Jócó kulpini gazdálkodó felesége, jelen volt. Jelics Évica, Tósó felesége ötvenezer dindrt, egy kövér sertést, buzát és kukoricát ígért nekem, ha megölöm az urt. Én azonban elutasítottam az ajánlatot, amelyet az asszony máskor is megismélt.

Szeptember 30-án újra magához hívott Évica és azt mondotta, hogy az ura másnap hajnalban bemegy Noviszadra és ezen az éjszakán végezzek vele. Éjjel tizenegy óráig Jankov Sztevánnal a házam előtti padon ültem és beszélgettem. Ekkor feleségemmel együtt lefeküdtem. Hajnali három órakor kopogtatásra ébredtem és amikor kimentem, Jelics Éva ott állt, kezében egy puskával, amelyet átadott nekem, mert — amint mondotta — megölte az urt és nem akarja, hogy a tegyvert nála találják. A puskát átvettem és a kukorica közé rejtettem el a padlason. Reggel a malomba mentem dolgozni és ott közölte velem a rendőrfővezető, hogy nagybátyámat megölték.

Az elnök kérdésére elmondja ezután, hogy a csendőrségnél beismerő vallomást tett és azt vallotta, hogy az asszony felbérelte a gyilkosságra, de ezt a vallomását visszavonta.

— A vizsgálóbíró előtt is fentartotta beismerő vallomását — kérde az elnök. — A csendőrségnél azért ismertem be a gyilkosságot, mert látottam, vertek és a vizsgálóbírónál azért tartottam fenn, mert még akkor nem volt ügyvédem — mondja a vádlott. — (Derültség).

— Ügyvéd akkor kell, ha nem akar valaki igazat mondani? — jegyzi meg az elnök. — (Nagy derültség).

— November 11-én, második kihallgatásom alkalmával — folytatja a vádlott — már megmondottam a színigazságot. Nagybátyámat a felesége ölte meg azzal a vadászfegyverrel, amelyet én adtam el neki.

Az elnök ezután Jelics Évát szólítja maga elé. Kövér, csunya öregasszony, széles gesztusokkal beszél. Mindjárt az elnöki emelvény elé áll és arra rá könyököl és csak az elnök felszólítására megy hátrább. Fején fekete kendő. A legtöbb kérdésre azt válaszolja, hogy nem emlékszik. Az elnöknek nagy fáradságába kerül, amíg kivesz belőle valamelyes vallomást. Beismeri, hogy Jelics Jócót ő bérelte fel a gyilkosságra, de azt Jócó egyedül követte el. Ő bent feküdt a szobában, míg az ura a tornácra aludt. A lányával arra ébredt, hogy lövést hallott. Amikor kiment, az ura már halott volt.

— Maga aludt? — kérde az elnök — hiszen tudhatta, hogy az éjjel megölik az urt.

— Kérem szépen, én aludtam — feleli az asszony.

Az elnök elrendeli a szembesítést Jelics Jócó és Jelics Éva között. Mind a ketten hevesen gesztikulálva, kiabálva maradnak meg vallomásaik mellett.

— Te vagy a gyilkos! — kiáltja az asszony.

— Te ölted meg! — ordítja Jócó.

Az asszony keresztet vet és a legény felé kiáltja:

— Nem félsz Istentől, hazudni, hisz gyerekeid vannak!

— Neked is vannak gyerekeid, mégis hazudsz — feleli Jelics.

A délutáni tárgyaláson a meggyilkolt két leányát, Jelics Dárát és Jelics Szmi-lyát hallgatták ki, továbbá Jelics Jócó vádlott feleségét, Jankov Sztevánt és más tanukat. A tárgyalást este megszakították és folytatását péntek reggel nyolc órára tűzte ki a bíróság.

— Te vagy a gyilkos! — kiáltja az asszony.

— Te ölted meg! — ordítja Jócó.

Az asszony keresztet vet és a legény felé kiáltja:

— Nem félsz Istentől, hazudni, hisz gyerekeid vannak!

— Neked is vannak gyerekeid, mégis hazudsz — feleli Jelics.

A délutáni tárgyaláson a meggyilkolt két leányát, Jelics Dárát és Jelics Szmi-lyát hallgatták ki, továbbá Jelics Jócó vádlott feleségét, Jankov Sztevánt és más tanukat. A tárgyalást este megszakították és folytatását péntek reggel nyolc órára tűzte ki a bíróság.

— Te vagy a gyilkos! — kiáltja az asszony.

— Te ölted meg! — ordítja Jócó.

Az asszony keresztet vet és a legény felé kiáltja:

— Nem félsz Istentől, hazudni, hisz gyerekeid vannak!

— Neked is vannak gyerekeid, mégis hazudsz — feleli Jelics.

A délutáni tárgyaláson a meggyilkolt két leányát, Jelics Dárát és Jelics Szmi-lyát hallgatták ki, továbbá Jelics Jócó vádlott feleségét, Jankov Sztevánt és más tanukat. A tárgyalást este megszakították és folytatását péntek reggel nyolc órára tűzte ki a bíróság.

— Te vagy a gyilkos! — kiáltja az asszony.

— Te ölted meg! — ordítja Jócó.

Az asszony keresztet vet és a legény felé kiáltja:

— Nem félsz Istentől, hazudni, hisz gyerekeid vannak!

— Neked is vannak gyerekeid, mégis hazudsz — feleli Jelics.

A délutáni tárgyaláson a meggyilkolt két leányát, Jelics Dárát és Jelics Szmi-lyát hallgatták ki, továbbá Jelics Jócó vádlott feleségét, Jankov Sztevánt és más tanukat. A tárgyalást este megszakították és folytatását péntek reggel nyolc órára tűzte ki a bíróság.

— Te vagy a gyilkos! — kiáltja az asszony.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az orsovai állami elemi iskolában a lakosság létszámarányának megfelelően eddig német és magyar tagozatok is működtek. A magyar tagozatot, mint az erdélyi lapok írják, mindenáron és minden eszközzel meg akarják most szüntetni. A beiratásnál a magyar tagozatba felvételt kérő magyar nemzetiségű növendékeket, a szülők minden tiltakozása ellenére vagy a román, vagy a német tagozatokba osztották be. A tanítók önkényesen maguk állapították meg a beiratkozó növendékek nemzetiségét nevéük hangzása és származásuk alapján, dacára annak, hogy ezek a növendékek a magyaron kívül más nyelven nem is tudnak. Az orsovai magyarok körében nagy az elkeseredés az anyanyelv jogának törvénytelen és erőszakos elkönfiskálása miatt és elhatározták, hogy memorandummal fordulnak védelemért az erdélyi magyar pártokhoz.

A csehszlovák fasiszták semmivel sem türelmesebbek a kisebbségekkel szemben, mint külföldi fegyvertársaik. Sis, a prágai feketeingesek vezére a napokban élesen kikelt az ellen, hogy a német kisebbség képviselőinek helyet kínálnak a kormányban. »Mi nacionalista állam vagyunk — mondotta — és a többi nemzetekkel szemben csak mint kisebbségekkel szemben vannak kötelességeink. A németeknek a törvényeknek muszáj engedelmességet, vagy pedig lemondanak állampolgárságukról és kivándorolnak. Ha a németek államalkotó politikát akarnak folytatni, ebben senki sem akadályozza meg őket, csupán fájjaljuk, hogy ezt németek és nem csehek csinálják. De mindez még nem jelenti azt, hogy a németek parlamenti munkájukért miniszteri széket kapjanak. Ha a köztársaság nemzeti jellegét alkotmányos uton nem lehet majd föntartani, akkor azt mondjuk, a köztársaságnak élni kell még a demokrácia és a parlament árán is és abban a nehéz pillanatban elérkezik az, amit ma a fasiszmus hirdet.»

Az erdélyi magyar párt ellenzéke a legközelebbi napokban értekezletet tart. Az értekezletre meghívták mindazokat, akik a magyar párt jelenlegi politikájával nem értnek egyet. A meghívó így jelöli meg az összejövetel célját: »Meg kellene állapítanunk az okokat, melyek mai vizsgálatra és kilitástanal helyzeteinket elsősorban és főként függően okozták és keresnünk kell azokat a módokat, melyek által életsorsunkat minden élő és meglévő erőnk valóságos egyesítésével és munkábaállításával a bizonytalanságokból kiemelhetjük és a magunk haladását biztosabb uton, határozott célkitűzéssel munkálhatjuk és biztosíthatjuk.« A meghívó aláírói a következők: Kecskeméthy István dr. theol. tanár, az egykori magyar néppárt elnöke, Cseh József és Berky József kolozsvári földészek, Krenner Miklós dr. volt aradi tankerületi főigazgató, gróf Toldalagi Mihály dr. nyárádszentbenedeki birtokos, aki annak idején a liberális párttal tárgyaló bizottságnak delegátusa volt, Tabéry Géza, a kitűnő nagyváradi regényíró, Oláh Béla dr., a nagyváradi kereskedelmi kamara titkára, Gál Pálffy László szovátai kispápa és Kós Károly, a kalotaszegi disszidensek vezetője.

A paktum körül újabb vita támadt az erdélyi magyar párt és a néppárt között. Tornyai Gyula szenátor legutóbb kijelentette, hogy a kormány nem teljesíti ígéretét és nem váltja be a paktumot. A nyilatkozatra válaszolt az Avarescu-párt egyik vezető tagja. »A kormány — mondotta — már régóta megdöbbenéssel figyeli, hogy a magyar sajtó milyen egyöntetűen támadja a kormányt a paktum állítólagos nemteljesítése miatt. Tornyai Gyula beszéde azonban túltett minden ilyen sajtómegnyilatkozáson és a maga inpolitikusságában szinte határt sem ismer. Leszögeztem itt, hogy a kormány az ugynevezett paktumot a legmesszebbmenően megtartotta. Mert miről is van szó? Létrejött közöttünk és a magyar párt között egy választási megállapodás. Mi a megállapodás értelmében kaptunk magyar szava-

zatokat, a magyarok ugyancsak ennek a paktumnak következményeképpen parlamenti csoportokhoz jutottak. A választási feltételek tehát kölcsönösen teljesítettek. További feltételek a paktumban nincsenek. Ebből a jó viszonyból azonban, melynek jegyében a paktum született természetes az, hogy további engedmények fakadnak. Tudjuk azt, hogy a magyarságnak súlyos sérelmi problémái vannak. De ezek a sérelmek törvényes intézkedéseken alapulnak, ame-

lyeket semmiféle más módon, mint törvényes eszközökkel reparálni nem lehet. Éppen ezért viszont végtelen naivság árad ki a magyar sajtó és egyes magyar közéleti férfiak türelmetlen megnyilatkozásából. Ahelyett, hogy bevárják a lehetőségeket és időt adnának a dolgok kifejlődésére, már eleve is visszhangulatot teremtenek és így önmaguknak köszönhetik majd azt, ha egyes kívánságokat nem lehet teljesen kielégítő módon megoldani.«

Görögországban megszüntették a hadiállapotot

Konduriosz benyújtotta lemondását — Október 24-ikére tüzték ki az új választásokat

Athénből jelentik: Konduriosz köztársasági elnök aláírta az új görög alkotmányt, amelyet a régi parlament tagjai dolgoztak ki. Az alkotmány aláírásával egyidejűleg a köztársasági elnök feloszlatta a parlamentet és október 24-ikére, egész Görögország területére, új választásokat írt ki.

Az új kamarának 286 képviselő-tagja lesz, és első feladata az új alkotmány elfogadása. A parlamentnek joga van az új alkotmányon módosításokat is eszközölni.

Konduriosz köztársasági elnök szeptember 26-ikával megszüntette Görögország területén a hadiállapotot.

A hadiállapot megszüntetésével egyidejűleg Konduriosz proklamációt tett közzé, amelyben közli, hogy Görögországot megszabadította Pangalos zsarnokságától, bejelenti továbbá, hogy a jelenlegi kormány a köztársasági államforma híve és a parlamenti rendszertől várja az ország boldogulását és feljendülését.

A hadsereg — mondja — sohasem fog politizálni, mert a multak keserves tapasztalatai megtanították arra, hogy a hadseregnek nem szabad a politikába beleavatkoznia.

Konduriosz miniszterelnök benyújtotta lemondását, azonban Konduriosz elnök azt nem fogadta el.

Diadalmasan nyomulnak előre a kantoni vörös csapatok

Fogságba ejtették és internálták Vu-Pej-Fu tábornagyot Uj-bb japán hadihajók indultak Hankauba

Londonból jelentik: A Times sainghaii jelentése szerint a kantoni vörös csapatok szerdán hajnalban elfoglalták Kiang-Si tartomány Sang-Csang városát.

A sainghaii kormányzó csapatai Kiang-Si tartomány keleti részét teljesen kiűrték és a meg erősített védővonal mögé vonultak vissza, ahol újból csoportosulnak.

A Daily Mail jelentése szerint Vu-Pej-Fu tábornagy a kantoni vörös csapatok fogságába esett, akik Sa-Jung városába internálták. Néhány napja

a kínai harctéren tartózkodik Budjenij orosz tábornok is, akinek nevét a lengyel-orosz háboru

tette ismeretessé.

Az angol kormány egyébként újabb tiltakozó jegyzéket intézett a pekingi kormányhoz, amelyben a Jangsekiangon lejárású legújabb események ellen emel óvást.

Sainghaii jelentés szerint a japán kormány utasítására két újabb japán ágyunaszád indult el Hankauba

és ezzel a Jangsekiangon kilencre emelkedett a japán ágyunaszádok száma. Ezenkívül két torpedóromboló és két más japán hadihajó is Hankauba előtt áll.

Maltai jelentés szerint három angol torpedózó hajó utra készen áll a maltai kikötőben, hogy a kínai vízekre induljon, a brit hajóraj megerősítésére.

A francia sajtó támadja a német külügyminisztert

Nagy nyugtalanság Franciaországban Stresemann legutóbbi genfi beszéde miatt

Párisból jelentik: Az a beszéd, a melyet Stresemann külügyminiszter a svájci német kolónia keddi esti vacsoráján mondott, nagy nyugtalanságot kelt a francia közvéleményben. A francia sajtó egyrésze igyekszik ugyan a közvéleményt megnyugtani, egyes lapok azonban figyelmen kívül hagyják a külügyminisztériumnak azt a felhívását, hogy nem szabad a harangokat félrevernünk.

A Petit Parisien élesen támadja Stresemann külügyminisztert és beszédét tapintatlannak mondja. A lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy

Stresemann beszéde méltán izgatta a közvéleményt és a francia nép most láthatja, hogy mennyire vigyázva kell bánni a közlekedéssel.

Stresemann a tapintat követelményeinek legelemibb szabályait is elhanyagolta — írja a lap — amikor a legmesszebbmenő mérséklet lett

volna szükséges és nem szolgál a német külügyminiszter mentségéül, ha esetleg arra fog hivatkozni, hogy kijelentései nem Franciaország felé irányulnak, hanem csak »belső használatra« szolgáltak.

Még a nacionalista sajtó sem foglalkozik ilyen éleshangú cikkekből Stresemann beszédével. Az Echo de Paris megállapítja, hogy

Briand nem érdemelt ilyen bánásmódot a német külügyminisztertől és magára vessen Stresemann, ha Briand helyzetét a kormányban megnehezítette.

A Matinben Sauerwein a következőket írja:

— Stresemann olyan politikus, aki a politika terén nem törődik a tapintat szabályaival és még doronggal sem lehet agyonütni, olyan szenvedélyes szónok, akinek beszédei és sokat és kijelentéseit nem teszi mértegre. Nyilvánvaló, hogy

Stresemannak ez a beszéde a német birodalom népéhez volt intézve, mintegy bocsánatkérésül. Németországban ugyanis sokan támadó beszédet vártak Stresemanntól, amikor a Népszövetség teljes ülésén először megszólalt,

ő azonban nem is említette a háborus vétkesség kérdését, de kiderült, hogy igazsága is volt Stresemannak, mert hiszen evés közben jön meg az étvágy és

Briand semmit sem tett Genfben, hogy lehűtse a németek túlvérmes reménykedéseit. Meg kell végre mondanunk a németeknek, mi az, amit adni akarunk és mi az, amire számíthatnak.

Briand egyébként legközelebb válaszol Stresemann beszédére, valószínűleg még ezen a héten, azon a lakomán, amelyet tisztelői rendeznek azon a kis nyaralóhelyen, ahol Briand jelenleg tartózkodik.

Politikai körökben élénken tárgyalkják a sajtónak Stresemann ellen intézett támadásait és úgy tudják, hogy

Poincaré hétfőre jelzett nagy beszédében kitér Stresemann nyilatkozataira is,

azonban nem tartanak attól, hogy Poincaré beszéde komoly illúziórontás lesz.

Egybehangzó megállapítás szerint Briand erősen tartja kezében a külpolitika irányítását és a pozitív politika jelszavának, amelyet Briand hangoztat, annyi támogatója van, hogy annak sikere biztosítottnak tekinthető. A sajtó támadásainak anynyi hatása valószínűleg lesz, hogy

Briand és Stresemann találkozása egyelőre meg sem fog történni.

Általában azt hiszik, hogy Poincaré olyan beszédet fog mondani, amelyben hangoztatni fogja ugyan a versaillesi békeszerződéshez való ragaszkodását, de egyébként Briand álláspontjával összhangban fog nyilatkozni és így a beszéd azzal az eredménnyel fog járni, hogy az eddigi tanácskozásokat Németországban is nyugodtabban fogják megítélni és a német-francia közeledés, hanem is gyorsan, de fokról-fokra meg fog valósulni.

A Chicago Tribune szerint a francia kormány külön bizottságot létesít, amely a Raineterület kiűrtetésének kérdését fogja tanulmányozni

és ezenkívül pénzügyi, technikai és jogi szakértőket fog kinevezni a Németországgal való részletes tárgyalások folytatására.

Belgium ötengedi Németországnak Eupent és Malmedy

Brüsszelből jelentik: Beavatott körök úgy tudják, hogy

az a terv, hogy Eupen és Malmedynek Németországhoz való visszacsatolását pénzügyi áldozatok által tegyék lehetővé, a megvalósulás stádiumába lépett.

Vanderveide külügyminiszter legközelebb találkozni fog Stresemannal, akivel ebben az ügyben megbeszéléseket fog folytatni és hír szerint a belga kormány négyezer aranymárka ellenében hajlandó két városról Németország javára lemondani.

Stresemann a j... e... s... od... i... gyűlés... b... t... s... ban

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága a... elején ül össze és meghallgat... semann beszámolóját a... thoiry-i tanácskozásokról. A... mumisták a birodalmi gyűlés... nali összehívását követelik. A... főleg Briand és Stresemann... lásainak azzal a részletével... koznak, amely a német... vényeknek francia stabilizá... esőn céljaira való átengedé... atkozik..

Apa és fiu halálos párba

A szubotocai törvényszék felmentett egy kőművesmestert, aki önvédelemből agyonütötte a fiát

A szubotocai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa Fekete Béla szubotocai kőművesmester bűnügyét, aki erős felindulásban elkövetett emberöléssel volt vádolva. A vád szerint Fekete Béla 1923 évi június 17-én hajnali öt órakor tizenkilenc éves Sándor fiát ásóval úgy fere vágta, hogy a fiu ott a helyszínen nyomban meghalt.

A főtárgyaláson a vádlott előadta, hogy hat gyermeke van. Az elhalt Sándor volt a legidősebb. A fiu, aki cipész volt, de sofforséggel is foglalkozott, munkakerülő, iszákos, rossz természetű gyerek volt. Folytonosan zaklatta szüleit, hogy adjanak neki pénzt, ha nem adtak megölésével fenyegette őket. A végzetes vasárnap éjjel négy óra tájban ittasan jött haza. Az anyjától kért tíz dinárt és amikor azt megkapta, elment hazulról. Egy óra múlva ismét megjelent. Az anyja akkor már elment hazulról a piacra, ahol gyümölcsöt árult. Sándor a szobában alvó tizenhét éves öccsét Józsefet felköltötte és öt dinárt kért tőle. József nem adott neki pénzt, mire Sándor fenyegetőzött, hogy kimegy az udvarra és kitekeri a József galambjainak a nyakát. Az apa erre felkelt és így szóló Sándor fiához:

— Eredj be, feküdjél le. Ha kijózanodol, kapsz pénzt.

— Menjen előlem, mert leszúrom, mint egy kutyát — válaszolta Sándor, majd az apjára rohant és egy suszterkessel négy helyen megszurta. Az apa erre felemelte az udvaron heverő ásót és a fia felé sújtott.

A vádlott után Fekete József — a vádlott fia, az elhalt öccse mint első tanu jelent meg a bíróság előtt, de törvényadta jogánál fogva, miután édesapja ült a vádlottak padján, megtárgyalta a vallomást.

A következő tanu, Fekete Bóláné, a vádlott felesége, a férjével egybehangzóan adta elő az eseményeket. Karip János tanu elmondta, hogy az elhalt az ő leányával közös háztartásban élt, de olyan durván bánt vele, hogy elment tőle. A gyilkosság éjszakáján két-három óra között hozzá is betört a lakásba és halálos fenyegetések között pénzt kért.

— Megöllek, mint egy disznót, ha nem adsz pénzt — mondta.

A tanu és leánya csak úgy menekültek meg, hogy becsapták a szoba ajtaját és egész testtel nekifeküdtek, hogy a garázda fiu be ne nyomhassa. A tanu emelt hangon a következő kijelentést tette:

— Tekintetes Törvényszék! A Sándor olyan ember volt, hogy Szubotocai városban ilyen több nem létezett.

Az utolsó tanu, Karip József kegyetlen, vad, erőszakos embernek ismerte az elhaltat.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és a bíróság rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint a vádlottat felmenti a vád és következményei alól. Az ítélet indoklásában kimondta a bíróság, hogy a vádlott jogos önvédelemből cselekedett. Az ítélet jogerős.

Nagy vasuti szerencsétlenségek Franciaországban és Japánban

A japán vasuti katasztrófának negyvennyolc halott és hatvanhat sebesült áldozata van

Párisból jelentik: Vulaine vasutállomás közelében szerdán este a lyoni gyors összeütközött egy személyvonattal. A vasuti kocsi roncsai alól eddig hat halottat és harminc sebesültet húztak ki, félő azonban, hogy a katasztrófának még több áldozata van a nehezen eltakarítható romok alatt.

Tokiói jelentés szerint a Simonoeki és Tokió közt közlekedő gyors-

vonat kisiklott. A katasztrófának huszonnyolc halott és ötven sebesült áldozata van.

Még egy súlyos vasuti szerencsétlenség történt Japánban. A Tokióból Szibéria felé haladó expressz kisiklott és az utasok közül huszan meghaltak, tizenhatan megsebesültek.

A vasuti szerencsétlenségek okának megállapítására megindult az erélyes nyomozás.

Ki lesz a szubotocai polgármester?

Kompromisszum jött létre a két legkomolyabb jelölt közt

A szubotocai radikális párt helyi választmánya vasárnapra rendkívüli ülést hívott össze. Az ülésen kizárólag a szubotocai polgármesteri kérdés megoldásáról fognak tanácskozni. A régóta húzódó és még mindig az érdeklődés központjában álló ügyben eszerint vasárnap fog a párt végleges döntést hozni. A radikális párt jelölését felterjesztik a belügyminisztériumhoz, amely rendszerint a jelölés figyelembevételével nevezi ki a polgármestert. Természetesen a radikális párt választmányának határozata még nem kinevezés, a belügyminisztérium belátása szerint jár el, de ebben az esetben aligha kerül sor arra, hogy a belügyminiszter ne vegye figyelembe a helyi párt kívánását.

Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint a polgármesteri kérdést kompromisszummal fogják elintézni és pedig úgy, hogy Gyorgyevics Dragoszláv főispán lesz a polgármester és dr. Sztipics Károly

városi főügyész, aki a legkomolyabb jelölt volt a polgármesteri állásra, szubotocai főispánná nevezik ki.

Az első kombináció szerint úgy akarták megoldani a polgármesteri kérdést, hogy Gyorgyevics Dragoszláv főispánnak fogják felajánlani a polgármesteri széket is, ez azonban nem történt meg, mert Jurics Márkó szubotocai képviselő kijelentette, hogy ő pártjával csak bunyevác jelöltet fog támogatni. Erre újabb tanácskozások és tárgyalások kezdődtek a párt vezetői között és abban állapodtak meg, hogy kompromisszummal intézik el a polgármesteri kérdést. A radikális pártban ezt is sokan ellenezték, de remény van rá, hogy a választmány egyhangúlag fogja magáévá tenni ezt az indítványt. Gyorgyevics Dragoszláv főispán, valamint dr. Sztipics Károly mindketten elfogadják a jelölést. Ezek után csak az a kérdés, hogy a belügyminiszter milyen álláspontra fog helyezkedni.

Egynapi razzia

Hetvenkilenc büntető feljelentés

Az árdragítási rendelet elfelejtett intézkedése alapján eljárnak a szubotocai kereskedők ellen

A szubotocai rendőrség szerdán délután és csütörtökön délelőtt általános razziát tartott a városban az élelmiszerüzletekben, kávéházakban, vendéglőkben és azokon a helyeken, ahol élelmiszereket és közszükségleti cikkeket árúsítanak. A razziának nem várt eredménye volt, amennyiben a rendőrség közegei hetvenkilenc helyen találtak szabálytalanságot.

A szubotocai rendőrség, hivatkozással egy belügyminiszteri rendeletre, néhány hónappal ezelőtt a drágaság letérése ellen irányuló törvény alapján rendeletet adott ki, amely szerint a kávéházakban, élelmiszerüzletekben és mindazokon a helyeken, ahol közszükségleti cikkeket árúsítanak, ki kell függeszteni az árjegyzéket és a kirakatokban az egyes árucikkeken is meg kell jelölni az árucikkék árait. A kereskedők és a többi érdekelt eleinte szigorúan betartották a rendőrség intézkedéseit, de később teljesen elhanyagolták. A rendőrség kihágási osztályának vezetője, Cankovics Miodrag rendőrkapitány is tudomást szerzett arról, hogy a kereskedők nem tartják be a rendeletet és általános razziát rendelt el, aminek szomorú eredménye: hetvenkilenc büntető feljelentés a kereskedők és kávéások ellen. Legtöbb szabálytalanságot a rendőrség a vendéglőkben, kávéházakban és éttermekben talált, ahol sok helyen nem voltak kifüggesztve az árjegyzékek, ahol pedig ki voltak függesztve, mindent drágábban árúsítottak, mint amennyi az árjegyzékekben fel volt tüntetve. Így többek között a fekete kávéért, aminek az árjegyzékben három dinár az ára, négy-öt dinárt kértek, a tejes kávéért pedig négy dinár helyett hét dinárral fiztetették meg a kávéházak a közönséggel.

Hasonló kihágásokat állapítottak meg a rendőrség a mézárásoknál és más helyeken is.

A rendőrség a feljelentéseket pénteken fogja elkészíteni és azokat szombaton küldi meg a szubotocai járásbírósnak, amely az árdragítási ügyekben illetékes ítélkezni. A járásbírósnak az árdragítási pöröket már a legközelebb le fogja tárgyalni.

A rendőrség felhívja a kereskedőket, hogy a jövőben a legszigorúbban tartsák be a rendőrség árdragítás elleni rendeleteit is, mert azok megszegői ellen a legnagyobb eréllyel fognak eljárni.

Örült?

Irtó: Diószeghy Tibor

— Tanár ur, én örült vagyok.

Az ideggyógyász mosolygott. Nézte a férfit, aki mint egy feldult rénszarvas, vagy mint egy harapós isten, vagy mit tudom én mi ágált előtte, azzal a szétnyomorított képpel, amit laposra és hosszukásra kalapált egy srappell még a nagy háboruban. És gépiesen darálta a választ, talán kissé énekelve, de nem kellemetlen fölényvel:

— Mindenki örült. Legyen nyugodt, báró ur, én is az vagyok. Nem lehet az embereket úgy megkülönböztetni, hogy ez örült, ez meg normális. Ma már minden orvos tudja, hogy a legegészségesebb emberben is megvan egy kis szikrája a tébolynak és hogy a legsúlyosabb elmebeteg sem százperentes örült. A két véglet csak papíron létezik és mi közöttük helyezkedünk el, ki az egyik pólushoz közelebb, ki a másikhoz.

A páciens türelmetlenül félbeszakította:

— Ezek smoncák — jelentette ki kevéssé arisztokratikusan — mondjuk, hogy nincsenek százperentes örültek, csak kilencvennyolc perentesek, vagy kilencvenhatperentesek. Hát nem mindegy? Akkor én egy ilyen kilencvenhat-százalékos, denaturált elmebajnok vagyok.

— Mondjuk, hogy ötvenhatszázalékos — nevetett a doktor.

— Jó, ötvenhatszázalékos. De mindenesetre tul azon a demarkációs vonalon, amit a józanság és az örültség

közt meg lehet húzni.

— Nézze, báró ur...

— Én nem vagyok báró — kiabált a beteg — én egyszerűen Biringstinger vagyok. Fogtechnikus. Rovottmultu, kabátlopásért büntetve.

Az orvos most már csakugyan meglökölt. Ismerte báró Redlichet privátim is. Miért mondja magát rovottmultu Biringstingernek? Hát mégis van valami...?

A beteg olvasott az arcáról.

— Most már elhiszi, hogy örült vagyok, mi?

— Mindenesetre nagyon ideges és jó lenne...

— Jellemző az orvostudományra — rázta meg kísértet-fejét a páciens. — Pedig ez nem fixa idea. Én Biringstinger vagyok tényleg. Biringstinger.

— Tudom, rovottmultu, kabátlopásért büntetve — hagyta rá enyhe gunnyal az orvos, kissé magához térve, még mosolygott is megint.

— Ugratni akar — gondolta.

A páciens azonban gyónt tovább:

— Báró Redlich meghalt Szibériában, amikor a fogolytáborból megszöktünk ketten. Magamhoz vettem a papírjait. Azóta én vagyok báró Redlich. Hat éve.

— És nem ismerték fel?

— Ezzel a pónemmel? Hát hasonlít ez valakihez? Talán Biringstingerre? Mért ne lehetnék éppugy Redlich, mint Biringstinger?

A tanár most már maga sem tudta, hányadán áll ezzel az emberrel. Csak hallgatta, mit beszél összevissza.

— Hazajöttem. Leutaztam egyenesen

a birtokára. Illetve most már az én birtokomra. Tudtam, hol van... ne felejtse el tanár ur, három esztendőig minden áldott nap reggeltől-estig együtt éltem a báróval, csak ketten voltunk magyarok a hadifoglyok közt. És a három év alatt folyton ő beszélt, az otthoni életéről, a családjáról, a gazdaságáról, mindig ő... Én csak nem beszélhettem el a kabátlopást! Az alispánt, aki kijött elem a vonához és sirni kezdett, amikor meglátta a hibás fejemet, a nevén szólítottam, Csajkásnak hívják. A lányát, Veronikát, feleségül vette egy pesti ügyvéd, még erre is emlékeztem. Ugy ment minder, mint a karikacsapás. Csak a zsidó szavakkal volt egy kis baj. Nem tehetek róla, nagyon szeretek zsargon-kifejezéseket használni. Pedig nem is vagyok zsidó. De ezt is kimagyaráztam, elmeséltem, hogy folyton egy Biringstinger nevű fogással voltam együtt, arról ragadt rám. Azt elhallgattam, hogy kabátot lopott. Na ja, Biringstinger meghalt, vagy jót róla, vagy semmit.

— És Redlichné?

— A feleségem? Nem mondhatnám, hogy örült volna, amikor meglátott. A báró nem lehetett jó férj azelőtt. De a hadifogságban megjavult. Nem iszik, rendbeszedte a birtokát, az asszony boldog. Imádom. Nem a lelkifurdalásba örültem bele. Szélhámos vagyok, de ezzel a csalással mindenkinek csak használtam. A gyerekek rég koldusbotra jutottak volna, ha én nem vagyok.

— Gyerekek is vannak?

— Kettő volt, most van három.

— Az utolsó már az öné.

— Az utolsó, meg az első, csak a középső nem.

Az orvos felkapta a fejét.

— Hogy érti ezt?

— A másodiknak egy földbirtokos az apja. Rájöttem. Az asszony megcsalt.

— Magát? Talán Redlichet?

A páciens idegesen dobolt lábával.

— Tudtam, hogy nem fog megérteni.

Én most már Redlich vagyok. Az ő barátai az én barátaim, az ő ellenségei az én ellenségeim, az ő élete az én életem az ő szégyene az én szégyenem, az ő...

— Nézze — vágott közbe a tanár — ha valaki szeret egy asszonyt és fá nekí, hogy az mielőtt megismerték egymást, másé volt, ezt értem. Értelmetlen dolog ugyan, de értem. A legtöbb ember nem tudja tultenni magát ezen. Ha most csálna meg magát az asszonyt: emiatt lenne féltékeny. azt is megérte ném, még könnyebben. De az mért nem mindegy magának, hogy ha már az asszony másé volt, kié volt. Redlich vagy egy harmadiké? — ez merőben foghatatlan.

— Ezért vagyok örült — szögezte flegmatikusan, szinte megdöbbenő hangalammal a beteg — mert én utálok a kölyköt, gyűlölöm és meg fogom fogtani az anyjával együtt. A bestia! Megcsalt a nyomorult!

A tanár maga elé húzta a hamutartót. Aztán piszkálni kezdte a körmeit. Gondolkozott.

NAPRÓL NAPRA

Irodalmi kávéházak

Persze nálunk erről szó sem lehet. Momentán. Mert egykor volt, még Gyóni Géza idejében, meg amikor Somlyó Zoltán

élt erre mi félénk. Ők voltak a helyi irodalom nagyságai és a Nemzetiben béreltek törzsasztalt. Azóta csak a Nemzeti maradt meg. A helyi irodalom eltűnt. Párisban viszont minden második kávéház irodalmi kávéháznak tekinthető. Mégis a legismertebb köztük a *Dome* és a *Rotonde* és a *Sélet*, a Montparnaseon. Állandóan zsuffolva vannak külföldi művészekkel, akik Párisra voltak kíváncsiak és benszülött párisiakkal, akik viszont a művészekre kíváncsiak. Ennek a három kávéháznak nagy híre van és valósággal nevezetességei a Szajna-parti metropolisnak. 1910 óta. 1910-ig a Montmartre volt a művészet és irodalom otthona, itt tanyáztak az újak. A régiek a belsőbb körutakra vonultak. A két párt — a bal és jobb — ekkor kezdte háborúját. Az egyik párt a kubisták állottak, a másikon Paul Reboux vezénylete alatt a mérsékeltébe, akik a Montmartre és a diáknegyed mellett foglaltak állást.

Picasso, a kubista apostol, megunta a huza-vonát és a *Rotonde*-be kezdett járni, mely ebben az időben jelentéktelen, elhagyott kávéház volt. Ő — egyetlen ember — alapította meg a kávé szerencsésjét, aki ma milliárdos, a kinek kávéháza van táncteremmel, vendéglővel és hölgyiszalonnal is el van látva.

A kubista vezér és a hívei már rég nem járnak ide. Megjelenik azonban *Fuzsita*, a japán festő, fehér nemezkalapjában s a német, amerikai, skandináv művészek. Ujabban egy másik kávéház is nyílt meg, mely szintén a művészeket csábítgatja, a *Grand Choumiere*. A *Dome* és *Rotonde* törzsvendégei ezt bojkottálják. Itt ütötték föl sátrukat a spanyol, katalán, orosz, német emigránsok, itt látni mindennap a szakállas Don Miguel *Unamunot*, talán ugyanannál az asztalnál, hol a háboru előtt *Lenin*, *Trocki*, *Rakovszki* és *Menesuszkii* ült, a Cséka mostani vezetője.

Veszedelemes emberek, nem tudni, mit készítenek elő Európa számára, de a párisiak azt tartják, hogy náluknál sokkal veszedelemesebbek azok a külföldi smokkok, akik művészkalappal és szájukban kis pipával a művészetről locsognak anélkül, hogy értenének hozzá

Csodavonati

Nem holmi cirkuszi látványosság, a mint azt az első percben fel lehet tételni, valódi, igazi vonat, amely még csak nem is azért csodavonati, mert kizárt dolog, hogy vasuti katasztrófa érje. Mert érheti szerencsétlenség, könnyen pláne ha Romániába vetődik. Egyebek miatt megy csodaszámba.

»Arany Nyíl« néven vonult be a francia vasuti menetrendbe és egyelőre Páris—Calais között közlekedik. Calaisban luxushajó várja megérkezését és így a gazdag angol turisták a lehető legkényelmesebben érhetik el és hagyhatják el a frank esése óta még szorgalmasabban látogatott francia fővárost.

Az *Arany Nyíl* 185 perc alatt teszi meg az utat Páris és Calais között, azaz óránként száztíz kilométernél nagyobb sebességgel száguld és így a világot leggyorsabb vonata. De még mindig nem emiatt megy csodaszámba, hanem berendezése miatt, amely oly hallatlanul fényűző, hogy ahhoz, az amerikai luxusvonatok közönséges csantavári vagyonok. Nyolc Pullman-kocsiból áll, mindegyik kocsiban két szakasz van és egy-egy szakaszban tizenkét ülőhely. Mindegyik ülőhely előtt kis asztal, a

melynek szélén több gomb van elhelyezve. Ha az utas sakkozni akar, csak az egyik gombot kell megnyomnia és megjelenik a sakktable szabályosan előkészített figuráival. Egy másik gomb megnyomása kártyaasztallá változtatja át a csodaasztalt. Ha az utas éhes, az

asztalon kis telefonon megrendeli a menüt, ha álmos, ülőhelyét egy fogantyú megfordításával ottománá változtathatja, ha unja magát, fejére teszi a rádió hallgatóját vagy a vonat könyvtárából hozat magának olvasnivalót. Hát nem csoda? (—)

Az igazi leszerelésről kell tárgyalni a leszerelési konferenciának

A Nemzetek Szövetségének szerdai ülése

Genfből jelentik: A Népszövetség csütörtöki teljes ülésén egyhangúlag elfogadott egy olyan értelmű határozati javaslatot, amely szerint felszólítja az összes államok kormányait, hogy azoknak az újságíróknak, akik tagjai a nemzetközi újságíró-szövetségnek, adjon meg minden könnyítést az utlevélkérdésekben, hogy munkájukat zavartalanul véghezjuttassák. Elfogadták még lord Robert Cecil javaslatát, hogy a Népszövetség havonként adjon ki egy jelentést a népszövetség égisze alatt megkötött nemzetközi szerződések ratifikálásáról. Paul Boncour beszédében kifejtette, hogy a leszerelési konferencia egybehívása minden érték nélkül való volna, sőt veszélyes lenne, ha ez a konferencia csakis általános problémákat tárgyalna és nem menne bele a leszerelés kérdéseinek végleges technikai megoldásába.

Boncour beszédét a közgyűlés

nagy tetszéssel és viharos helyesléssel fogadta.

A népszövetség teljes közgyűlése csütörtökön a második és ötödik bizottság jelentését tárgyalta, amelyvel kapcsolatban kimerítően foglalkozott a leszerelés kérdésével. Lord Robert Cecil a genfi egyezmény ratifikálásának szükségességét hangsúlyozta. Paul Boncour olvasta fel a második bizottság jelentését, amelyben azt javasolta, hogy a Népszövetség jövő évi döntése előtt konferenciát kell összehívni, amely előkészítene az általános nemzetközi leszerelési konferenciát.

Commone román delegátus a katonai bizottság nevében szólalt fel, amelynek munkálatai szerinte nagymértékben elősegítették a népszövetségi paktum érvényesülését. Őva int a közgyűlést, hogy a leszerelési konferenciára pontos dátumot tűzzenek ki, amelyet azután végeredményben ismét ki kellene tolni.

Gyilkossággal gyanúsított rendőrfőkapitány

A vukovári főkapitányt névtelen feljelentés gyilkosság elkövetésével vádolja

Vukovárról jelentik: Néhány hét előtt ismeretlen tettesek titokzatos körülmények közt meggyilkolták a vukovári Laif-szálloda tulajdonosának, Schlang Ferencnek a fivérét. A gyilkosság ügyében megindított nyomozás eddig nem vezetett eredményre, míg most az ügy érdekes fordulatot vett.

Az ügyészséghez névtelen feljelentés érkezett, amely szerint a gyilkosságot dr. Malencics Jovan vukovári rendőrfőkapitány követte el. A vizsgálóbíró kiszállt Vukovára és több kihallgatást fogantatosított, miután azonban a vizsgálat nem produkált olyan adatokat,

amelyekből a főkapitány bűnösségére lehetne következtetni, a vizsgálóbíró nem látta szükségesnek dr. Malencics leartóztatását, sőt főkapitányi állásától sem függesztették fel.

A kihallgatott tanúk egyértelműen azt vallották, hogy Malencics főkapitány minden tekintetben becsületes ember, akire a gyilkosság gyanújának árnya sem fér, sőt a meggyanúsított főkapitány az is sikerült bebizonyítani, hogy a gyilkosság idejében hivatalában tartózkodott. Azt hiszik, hogy a rendőrfőkapitányt haragosai bosszúból jelentették fel.

Találmányához kellett a pénz a zagrebi dinárhamisítók vezérének

Megkezdődött a főtárgyalás a pénzhami itók bünpörében

Zagreből jelentik: A zagrebi törvényszék Vidale-tanácsa csütörtökön kezdte meg annak a nagyszabású *korkain és pénzhamisító bünpörnek a tárgyalását*, melynek fővádlottja Kralj József mechanikus.

A bünpörnek Kraljon kívül még hét vádlottja van: Kasun József, Mihelesics Iván, dr. Mrvos Jovan, Tszalovics Dimitrije, Sztilinovic Bózsó, Vuceskovics Jovan és Alar Ante.

A vádirat felolvasása után a bünpör fővádlottját, Kralj Józsefet hallgatták ki, akinek vallomása kitöltötte az egész csütörtöki napot. Kralj, aki a vizsgálóbíró előtt teljes beismerő vallomást tett, kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A múlt évben, amikor kiszabadult a lepoglavai fegyházból, teljesen pénztelen volt, nővérehez fordult, aki abban az időben a noviszadi színház primadonája volt. Nővére azonban nem tudta kellőleg támogatni, mire Zagrebban összeismerkedett a vádlottársaival.

A lepoglavai fegyházban kitalált egy új rendszerű elektromos batriát és az volt a terve, hogy találmányának értékesítéséhez szükséges pénzt barátaitól meg fogja szerezni.

Sztilinoviccsal és Mihelesicscsel jött össze először, akik arra igyekeztek őt rávenni, hogy vegyen részt nagyobb szabású pénzhamisításban, mint vezető, mert tudták róla, hogy a pénzhamisításban »szakteknély«. Nem akart belemenni a dologba, bár barátai ugyszólván napon-ta kapacitálták, de elment Mrvos doktorhoz, hogy tőle a találmányának elkészítéséhez mulhatatlanul szükséges anyagokat megszerezze. Mrvos adott is neki ciankálit, szublimátot, szüstnitratot, ezeket az anyagokat azonban nem tudta elhasználni, mert nem voltak még meg neki egyéb pótnyagok. Zagreből Belovára ment át, ahol egy órással ismerkedett meg, aki szintén

azt az ajánlatot tette neki, hogy közösen hamisítsanak kétlínárosokat, tíz. husz és ötvendollárosokat. Egy darabig ellenállt a csábításnak, később azonban beleegyezett azzal a hátsó gondolattal, hogy kelepébe csalja az órát és társait és feljelenti őket a rendőrségen. Beszerzett anyagokat és el is készítette a kliséket a két dínárosokról és egy osztrák shillingről, de kiderült, hogy a klisék nem alkalmasak a hamisításra, mire Zagrebba ment, hogy megszerezze a klisék előállításához szük-

séges anyagokat. Zagrebben tartóztatta le a rendőrség az órák feljelentése alapján, aki, mint utóbb megtudta, besugója volt a rendőrségnek.

A dollárhamisításokba azért egyezett bele, hogy később, mint leleplező megkapja azt a busás összeget, amit az amerikai kormány szokott adni

a dollárhamisítók leleplezőinek. A tárgyalást pénteken folytatja a törvényszék.

Rokon zenv

nem propaganda

Becsületért elítélték a becskeréki vérosatyát, aki kommunizmussal gyanúsította az Omladinska Maticát

Becskeréről jelentik: Érdekes becsületértéti pert tárgyalt csütörtökön a becskeréki járásbíró. Az *Omladinszka Matica* nevű ifjusági kulturális egyesület, a múlt év elején a városi tanácshoz tízezer dináros segélyért fordult. A tanács kétezer dinár segély kiutalását javasolta a közgyűlésnek, a mely a javaslatot a múlt év január hó 21-én tárgyalta. A vitában felszólat többek között Ankiics Bózsó ügyvéd is, aki ellenezte az összeg kiutalását és beszéde hatása alatt a javaslat meg is bukott, az ifjusági egyesület nem kapott segélyt. Nem sokkal ezután az egyesület úgy értesült, hogy Ankiics Bózsó róluk mint kommunista egyesületről emlékezett meg és ezért megbizta titkárát Vignijics Szlavkó járásbíró, hogy tegyen feljelentést Ankiics ellen. A feljelentés szerint Ankiics a következő kitélt használta: *Az Omladinszka Matica a kommunizmus észke és kommunista propagandát üz.*

A járásbíró elfogultnak tartotta magát, mert az egyik érdekelt fél a bíróság tagja és ezért bírókiküldést kért. A semmitőszék dr. Pataj Béla novibecsei járásbíró küldte ki. Csütörtökön volt az ügyben az utolsó tárgyalás. Ankiics Bózsó tagadta, hogy az inkriminált kijelentést tette volna, ellenben csak azt mondta: *az egyesület tagjai között vannak némelyek, akik szimpatizálnak a moszkvai eszmékkel és nem hívei a mai jugoszláv rezsimnek.* A tanuk, akiket már a múlt tárgyaláson kihallgattak, nem bizonyították, hogy a vádlott a kijelentést megtette volna. Radicev Laza kereskedő, törvényhatósági bizottsági tag pedig a csütörtöki tárgyaláson úgy emlékezett, hogy Ankiics azt mondta, az egyesület nem a mai nemzeti szellemben működik.

Ankiics Bózsó kifogást emelt a bíróságnál az egyesület feljelentése ellen, mert szerinte az egyesületnek nincs is alapszabálya és így nem léphet fel jogi személyként. Dr. Zdelar Ljubomir járásbíró a tárgyaláson önként jelentkezett annak bizonyítására, hogy az egyesületnek van nyomtatott alapszabálya. A bíróság nem hallgatta ki tanút, hanem meghozta ítéletét, amellyel *Ankiics Bózsót becsületértéti vétsége címen négy száz dinár pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette.* Az ítélet érdekes indokolása úgy hangzik, hogy nem sikerült ugyan bebizonyítani az inkriminált szavak használatát, de miután Ankiics maga vallotta a tárgyaláson, hogy beszédében ez a kitélt fordult elő: *az egyesület tagjai szimpatizálnak a moszkvai eszmékkel, ezért a bíróság — bár megállapítja, hogy a kommunista eszmék iránti szimpátia nem bűn, mert csak a kommunizmus propagandája ütközik a törvénybe — mégis úgy ítélte, hogy Ankiics kijelentése az egyesületre lealacsonyító, aminek hatása abban is meglátszik, hogy a város nem szavazott meg számára segélyt. Mint-hogy azonban Ankiics a kijelentést a közérdek vélt szolgálatában tette meg, a bíróság a büntetés végrehajtását felfüggeszti. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.*

BI-OXYNE 3 NAPI FEHÉR FOGFÉK TÖGGÖR, KENŐCS SZAPPAN

PÁRISIPOSTA

Visszaélés az első emberpárral

Eredeti Pathé-bemutató voltam ma. A francia filmgyártás diadalünnepén. Az eset maga egy dráma. A cselekmény, amely körül a hat felvonás ringlispilezik, természetesen a szerelem. A világot se akarom eltitkolni, hogy ez a darab milyen unalmas volt, amíg csak az ügy el nem érkezett a slágerjelenethez. Ádámmal és Évával, akik az obskurus fügefalevéllal a derekukon (meg kell állapítani, hogy a művész még azzal a falatnyi fügefalevéllal is spórolt) elindultak új életet kezdeni. A Paradicsom kapuja előtt Éva meztelen vállán megjelent egy poloska. (Premier plan.) Ádám, a lovagias férfi nyomban rávetette magát és rövid tusa után le is zajlott a gyilkosság: a poloska kilehelte lelkét.

En nem vagyok oknyomozó történelmes. De önkéntelenül is felmerült bennem a kérdés: *nem anakronizmus ez?* A hetedik napon, amikor az Ur megnyugodott, már a világon volt az *első poloska* is? Nem regenerálódás utján nyerte el mai formáját és kétes egzisztenciáját a polgári társadalomban? (Wells világtörténelmében tüzetesen utána néztem a dolognak, de a nagy angol író nem emlékezik meg egyik fejezetben sem róla). Am jó, fogadjuk el a rendező álláspontját: a poloska élt a világ teremtésekor. De a poloska viszont nem evett abból a fatális almából, amiért az első emberpárt kilakoltatták az Édenkertből és így, mint jóra való, szófogadó teremtetés, továbbra is a Paradicsom lakója maradt. Érthetetlen tehát, hogy került ez a derék féreg mégis a bűnös földre? A rendező azzal érvelt, hogy Ádám hozhatta magával hiányos fehérneműjében.

Jó. Tegyük fel, hogy így történt. De a filmen szabályszerűen meghal az egyik poloska, már pedig a biblia tanúsága szerint minden féregből kettő volt a világon: egy him és egy nőstény. Ha most Ádám akár a himet ölte meg, akár a párját, a poloska nem szaporodhatott magában tovább és így ki kell hogy pusztuljon az Irmagja is. Eszerint nincs több poloska a földön már több ezer esztendeje.

Erre azonban újabb rémes gondolat jutott az eszembe:

— Ha nincs poloska, akkor viszont mi a létjogosultsága *Ditrichsteinnek* és a többi törvényesen bejegyzett, kívánatra házhoz jövő, többszörös polskairtóknek?

Rejtelmek. Ilyen az élet...

Állatkerti studiumok

Ezuttal nem emberekről lesz szó.

Sokkal rendesebb, tiszteletreméltóbb teremtetésekről. Elsősorban persze a tevérről.

Édes, aranyos állat. Egy tisztult szellemű filozófus. Szegény, talán nem is tehet róla: rengeteg emberi motívum van benne. (Vagy az emberben teng tul a tevéronás?) Az, amit az embernél úgy megcsodálunk, amit úgy hívnak, hogy: »göggös, méltóságos, külkellem«, azt minden kétpupu tevé tudja. Amit a nőknél úgy irigyelnek, hogy »megközelíthetetlen«, vagy a költőknél, hogy: »fenkölt«, az a tevében még más, újabb bájjakkal is párosul. Ah, mikor üget és rámveti két bogárszeme sugarát! A gráciája egyenesen elragadó. Ha igaz a lélekvándorlás, úgy én a legközelebbi életemben tevé akarok lenni! Ausztráliai, két puppall.

*

A döggkeselyű a görög tanáromra emlékeztet. Csak hogy ez valamivel szelidebb, jóindulatúbb állat.

*

Az ápoló hengeve a viziló szájába dugja a kezét. Ő a rinocerosz fogpiszkálója.

*

A majom szemtelensége lélegzetelárlító. Az emberektől tanulta.

*

A krokodilust mindjárt megösmertem a pénztárcám fedeléről.

*

Elsősor rózsaszínű virágnak hittem, csak amikor tipegni kezdett, jöttem rá, hogy flamingó. Csupa nyak ez a madár.

Még tiszta szerencse, hogy nem szokott gallért viselni.

*

Annyi egzotikus állati hang után valóságos felüldített a kakaskukorékolás. A derék magyar kakas idegesen, ideoda baktatott elegáns ketrecében. Csak egy icipici szemétdombot adtak volna neki!

*

Velencének galambjai vannak. Páris-

nak verebei. A parkok és az állatkert tele van velük. Bemennek a ketrecekbe is vizitálni a fogoly madarakhoz. És bizonyára friss híreket is hoznak nekik a külvilágból.

*

A strucc, amikor fejét a homokba dugva aludt, ép úgy nézett ki, mint a boldogult nagyanyám kalapja. Megpróbáltam szépszóval odacsálni a rácshoz, de nem jött, csak azért se. *Struccolt.*

LEGUJABB

Kondilisz visszavonul

A görög miniszterelnök kiáltványt intézett a néphez

Athénből jelentik: Kondilisz tábornok kiáltványt intézett a görög néphez.

A kiáltványban Kondilisz bejelent, hogy visszavonul a politikai élettől és a kormány élén is csak az október 24-ikén lejárató választások befejezéséig marad. A tábornok arra kéri politikai ba-

rátait, hogy vagy csatlakozzanak a köztársasági párthoz, vagy külön csoportban, de

harcoljanak a köztársasági eszme diadaláért, mert csak a köztársaság mentheti meg Görögországot.

A kormányelnök szövege az egész országban nagy feltűnést keltett.

A belga bányászok

nem vesznek részt a bányamunkások világsztrájkjában

Elutasították az angol bányászszövetség kérését

Brüsszelből jelentik: A belga bányászszövetség csütörtökön foglalkozott az angol bányamunkások szövetségének átiratával, amely arra hívta fel a belga bányászokat, hogy lépjenek szimpátiasztrájkba.

Az átirat felett hosszú vita folyt és a vélemények megoszlottak a kérés felől.

A szövetség végül úgy határozott, hogy az angol bányászszövetségnek a szimpátiasztrájkra vonatkozó

kérését elutasítja, de elhatározta, hogy a belga szénnek Anglia felé irányuló kivitelét minden körülmények között megakadályozza.

A belga bányamunkások szövetségének magatartása

veszélyezteti az október 1-re tervezett bányász-világsztrájkot,

amelyet a nemzetközi bányászszövetség végrehajtó bizottságának legutóbbi párisi ülésén határoztak el.

Bérműszárnycak vagy kertlakások?

Novisadai helyettes polgármestere a bécsi lakásépítő kongresszusról

Néhány nappal ezelőtt tartották meg Bécsben az ezidei nemzetközi lakásépítőkongresszust, amelyen Jugoszláviából két beogradit, két splitit, egy zagrebi delegátust és a Vajdaságból Lakics János novisadai alpolgármester vett részt.

Lakics János alpolgármester szerdán érkezett vissza és tapasztalatairól ezeket mondotta munkatársainak:

— A világháború egyik sajnálatos következménye a lakásépítési akció megszűnése volt, úgyhogy nemcsak a magánosok nem építenek új házakat, de a községek, városok, sőt az egyes állami építkezések is hosszabb ideig szüneteltek.

Egyrészt ez a körülmény, másrészt a munkanélküli elemeknek a gazdasági göcspontokba való tördulása fokozta a mindinkább érezhető lakáshiányt, ami egész Európában nagy gondot okoz és arra késztette az egyes városokat, hogy együttműködéssel oldják meg ezt a nagyfontosságú szociális kérdést. Így jött létre a nemzetközi lakásépítőszövetség, amelynek Londonban van a székhelye. Ez a szövetség évről-évre más és más nemzetközi központban tartja üléseit és ezidén Bécsben ülésezett.

Az ezidei kongresszus napirendjének legfontosabb kérdése az volt, hogy bérműszárnycakot, vagy egyalakos kertlakásokat kell-e építeni? A túlnyomó többség az egyalakos kertlakások mellett nyilatkozott.

Megvitaták azt a kérdést is, vajjon a magánfőke, vagy a községek építsék-e fel a szükséges lakásokat. A kongresszus nagy többsége amellett volt, hogy a lakásépítő akciót az államok és a városok végezzék el.

A kongresszus résztvevői ezután megtekintették Bécs város lakásépítő kiál-

litását, majd azokat az épületkolosszusokat, amelyeket Bécs városa építtetett. Harminchat hatalmas házóriás épült fel, mindegyikben 200—600—800—1000 lakás van. Minden lakás két szoba, előszoba, fürdőszoba, terrasz és mellékhelyiségek, 65 négyzetméter nagyságban, villanyal és vízvezetékekkel felszerelve. A házakban hatalmas udvarok, kertek és minden házban a lakók számára nagy fürdőmedencék. Az udvarokban külön baromfiudvarok és a fürdőmedencéket télen korcsolyapályákká alakítják át. A lakások hosszú időre lesznek bérbekelve. Minden négyzetméter lakásrészt 15 garasba kerül havonta, úgyhogy egy komplett lakás havonta 26 shillingbe, a mi pénzünkben 208 dinárba kerül.

Lebukott a száguldo motorról

Szerencsétlenség a Sand kerékpárpályáján

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt csütörtök délután a Sand pályáján, ahol az egyesület vasárnapi motor és kerékpárversenyére több motoros és kerékpáros trenirozott. Az egyik versenyző, Gálly István két és fél köbcentiméteres Puch-motoron száguldozott a pályán, amikor a belső fordulónál a hetvenkilométeres sebességgel rohanó motor kerek megcsuszott és Gálly nagy ivben kirepült és nekivágott a pálya korlátjának.

A pályán tartózkodók ijedten rohantak a szerencsétlenül járt Gállyhoz, aki véres arccal, élettelenül feküdt a salakon. Mindenki azt hitte, hogy belső sérüléseket is szenvedett, ezért gyorsan kocsira tették és beszállították a kórházba. Az orvosok megállapították, hogy *semmi komoly baj nincs, Gálly kisebb-nagyobb külső horzsolást kapott csak.*

A sebeket kimosták, bekötötték és Gálly fél óra múlva saját lábán hagyta el a kórházat.

Szigoru rendszabályok a frankspekulánsok ellen

A párisi tőzsde elnökének nyilatkozata szerint indokolatlan a frank újabb árzuhanása

Párisból jelentik: A francia frank újabb zuhanása miatt a kormány utasította az igazságügyi és rendőrhatalósokat, hogy a legszigorúbban figyeljék a párisi tőzsdét, mert a jelek szerint a spekuláció kihasználja a pénzpiac feszültségét és a helyzetet az őszi és téli kampány devizaszükségletének fedezése ürügyével igyekszik kihasználni.

A frank újabb zuhanásával kapcsolatban a párisi tőzsde elnöke nyilatkozott a *Matin*-nek. Kijelentette, hogy a devizapiac az utóbbi napokban jelentéktelen volt a forgalom úgy, hogy az árzuhanás ezzel nem áll arányban. A francia jegybank mai kimutatásában beszámol arról, hogy a frank árfolyamának meg kellene szilárdulni. A takarékosági intézkedések következtében az államkincstár lényegesen kisebb előleget vett igénybe a jegybanktól és a törlesztési pénztár számára kibocsátott hárommilliárdos kölcsön teljes sikerrel járt. Ugyancsak eredményre vezetett a holland és svájci kölcsön is és az államkincstár könnyű szerrel fedezte magát devizákkal úgy, hogy jövő év februárjáig minden kötelezettségének eleget tud tenni.

A párisi tőzsde elnökének véleménye szerint tehát a frank mostani áresése teljesen indokolatlan.

A frank ellen pár nappal ezelőtt megindított kontemín egyébként a kormány gyors rendszabályai következtében az eddig ejlek szerint kudarcra végződött. A frank szerdai 14-es mélypontja után még szerdán este 14.45-ig javult és ugyanez volt az árfolyama Zürichben csütörtök délelőtt is. Délután azonban újabb drágulást folyamat lépett fel és az utolsó két jelentés szerint a frank egész 14.55-ig javult.

Akinek nincs lova

az járjon gyalog, vagy fizessen vámot

Kettősbírtokosok deputációja a főispánnál

Csütörtökön délelőtt husztagu küldöttség kereste fel hivatalában Gyorgyevics Dragoszláv szubotcai főispánt és arra kérték, hogy interveniáljon a pénzügyminiszteriumnál, hogy a kettősbírtokosok a szüret tartamára *ne csak kocsin, hanem vasuton is utazhassanak Magyarországra* és a szőlőterméket vasuton szállíthassák haza. A kettősbírtokosok eddig a legújabb rendelkezés szerint csak kocsival mehettek át a határon. Ezt a rendeletet ugyan már egyszer visszavonták, azonban néhány nap múlva újból életbe léptették s most az a rendszer, hogy ha valaki vasuton hozza haza a magyarországi szőlőjében termett szőlőt, mustot vagy gyümölcsöt, azután a vámhivatal rendes vámot vet ki. Kocsin azonban vámentesen hozhatja. Ezáltal nagyon sok kettősbírtokos megkárosodott, főleg a szegényebbek, akiknek nincs kocsijuk. A szegény kishirtokosnak most vagy gyalog kell megtenni a vasuti sín mellett a tíz-tizenöt kilométeres utat a szőlőjébe, vagy kocsit kell fogadnia. Ez ellen az anomália ellen panaszkodott ma a kishirtokosok deputációja.

A küldöttséget Vidakovics Antal törvényhatósági bizottsági tag vezette a főispánhoz és kérték, hogy az idő rövidsége miatt távirati uton kérje a pénzügyminisztert, hogy teljesítse a küldöttség kívánságát. Gyorgyevics főispán rögtön intézkedett és távirati uton kérte a miniszterium engedélyét, azonkívül telefonon is érintkezésbe lépett a pénzügyminiszteriummal, valamint a vámmegyek vezérigazgatóságával és kérte, hogy a kettősbírtokosok kérelmét a legrövidebb időn belül intézzék el. Remélik, hogy az illetékes hatóságok nem gördítenek semmi akadályt a kérés teljesítése elé.

HIREK

Rabság

A nagy szem régóta üldöz.

Akár a szétmálló szürke pép, vagy az esték vérvél töltött üveggömb, föléje széles pillák borulnak, mint a lecsuszott nedves házeresz. Óriási erő melegsik a nézésében, sokszor megbénít vele, ha át akarom lépni a nagy látóhatár elébem szántott vonalát. A szülőház kapujának emléke borítja így maga alá a messze barngoló gyermeket, amikor estére hajlik az idő s a megjárt kilométereket két szivdobbanás közé zsuportják a magukra felejtett érzések és a homályos távoli hangszókból kövér koszoruk gyuladnak. Az ő látóerejét nem hámlasszthatom le az életemről, ő a fölöttem örökös ur, a szabadulás örök lehetetlensége, nem hagy békét, birodalmának láncait csörgött folyvást, elmosódott táblákat tart elém, hogy betűzzem mi jár azoknak, akik szökni akartak tőle. Még soha nem olvashattam át egészen ezt a törvényt, amely előtt a paragrafus-jelzés egy összemerkelt korbács és végén tör a fölkiáltó jel, de tudom: igaz és szörnyű lehet.

Pedig különben nem is olyan zsarnokoskodó ez a rajtam-örangyalkodás. Egy langyos barna szem marad mindig, nem bánt, nem ver, nem villámlik, szikratövis nem hegyez benne az éberebb vigyázat, tőle ugyan vétekezhetem akármennyit és tengereket mélyíthetek a jóságomból. A fájdalmak árnyékában halálra térdelheti magát az ember: ő nem sirat. Fölgombolyíthatok minden eddig bejárt utat: ő nem int óvatosságra, ha begyűrődik a sötét tekercsbe egy valaha fényesebb stációkép is, ahol még pislákol a jó emlékezés mécsé. Soha nem korhol és nem is figyelmeztet, de a nézése fáj és az, hogy el nem lehet bujni előle, nem hagy egyedül és nincs az a tündöklő paizs, amelynek tükröző játékával el lehetne almatni. Elbir minden káprázatot és átdőf minden sötétség-réteget. Az ember a mellén hordja és akármilyen tárgy, akármilyen élet, akármilyen cselekedet csak tükröz előtte, ahonnan ő tekint vissza mindig egyformán, sohase vigyázóbban és soha el nem apadtan. Ez az örök egyformaság hasogat és a titok, hogy nem tudom miben lássam az ő hatalmát. A napmosta falak fehéren füstölő kövein, az éjféli enyves fekete olajában, ő mindig ugyanaz: rozsdás alig látható szem. Vallom, hogy megbékülnek vele, ha csak egyszer is nagyobb csodálkozás feszülne pillái mögött. De még így sem győzhetem le és épen az a gyilkoló, hogy ebben a jól tudott belső céltalanságban is harcolni kell vele, védekezni makacs vagy gyáva legyezőkkel, vörös bogycsókba gyűjteni az akaratot, hogy egyszer kioltanom vagy mozdulatra bírjam minden megfeszülésemmel vagy ha jobb: egy dühödött kiáltással. Tudom nem sikerül, mégis készülök, mert nincs jobb tanácsom a magam számára ellene. Talán a saját szememet apasszam el? vagy ne törődjem vele? vagy késsel szeljem át a torkomat? A vége így is, úgy is halál lesz, de ha golyó ronszol is szét: ő élni fog, mellemhez tapad, visszaüt a semmi anyagtalanságáról, morzsol a változatlanágával és örökegy kérdésével faggat halkán, csunyán, közömbösen az időtlenség tulsó partjáról még akkor is: Miért? Miért tetted most éppen ezt, miért nem mást?

Berényi János

— **Stella Adorján új daltétét írt.** Budapestről jelentik: Lakatos László és Stella Adorján Szendrey Julia és Petőfi Sándor szerelméről daltétét írtak, amelyet egy neves magyar zeneszerző fog megzenésíteni. A daltététet »Feleségek felesége« címen még ebben a szezonban mutatja be az egyik budapesti színház.

— **Prof. Mabuse Beeskereken.** Prof. Mabuse szombaton és vasárnap Beeskereken tart érdekes előadást.

— **Claude Ferrere Romániába megy.**

Kolozsvárról jelentik: Ide érkezett hírszerint Claude Ferrere világhírű regényíró az ősz folyamán Romániába — megy és első sorban Bukarestben, azonkívül még néhány nagyobb városban előadást fog tartani. A híres regényíró előzőleg Budapestet keresi fel és ott rendezi előadó estélyét.

*

— **Elkészült a beeskereki Péter király-szobor.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki Péter király-szobor elkészült és a szoborbizottság csütörtökön délelőtt ünnepélyes formások között átvette. Az átvételnél megjelentek Krsztics Váza alispán, Pavlovics Gyoka ezredes, Ráics Toma képviselő, Bélics Nikola a Szokol elnöke, dr. Zsupánszki Szlávko ügyvéd, dr. Kovásevics Dusan megyei főorvos, dr. Szaics Jován megyei főorvos, Szubotin Szlávko gimnáziumi igazgató, dr. Milkovics Jován közjegyző, Tyosziics Nebojsza főszerelő és Lázics Laza megyei főmérnök. A szobor leleplezésének napját még nem állapították meg, hanem azt az Udvarból teszik függővé.

— **Chamberlain és Mussolini találkozása.** Londonból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint nem lehetetlen, hogy Chamberlain és Mussolini a közeli napokban olasz földön találkozzanak. Ha a találkozás létrejön, akkor a két államférfiu megbeszéli a két ország függő ügyeit, amelyek között elsősorban a tangeri probléma kerül felszínre. Az olasz lapok megállapítják, hogy az angol-olasz viszony a lehető legjobb.

— **A szentai adóügyi tanácsnok átvette hivatalát.** Szentáról jelentik: Kirjakovics Branislav, Szentá város újonnan kinevezett adóügyi tanácsnoka átvette hivatalát Burány János tanácsnoktól.

— **Kinevezés a postatakarékpénztárnál.** Noviszadról jelentik: A király dr. Bednaics Davorin volt noviszadi ügyvédet, jelenlegi postalgazdatiszti inspektort a postatakarékpénztár vezérigazgatóságához jogtanácsossá nevezte ki.

— **A noviszadi kamara új titkára.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara megválasztotta másodtitkárává dr. Miskovics Mijót, a Trgovaszki Glasnik című beogradai közgazdasági hetilap szerkesztőjét. Az új titkár október elsején foglalja el állását. Dr. Koszics Mirko, a kereskedelmi miniszter helyettese, a kamara főtitkára csütörtökön három heti szabadságra Locarnóba utazott.

— **Kinevezések.** A belügyminiszter Jovanovics Milánt Sztarifutakra aljegyzővé, Vujin Milánt aljegyzővé, Miladinovics Jása nyugalmazott csendőrkapitányt megyei alszámvevővé, Bortacski Milorádot Szentára irodatiszté, Mándics Ivánt Bács-Petrovoszelóra aljegyzővé, Murgácski Szávát Szrbobránba adóügyi aljegyzővé, Grujics Nesztort Szrbobránba községi aljegyzővé, Oldványi Antalt Bácsstopolára irattári irnokká, Pelyisacski Rádát Bácsstopolára aljegyzővé, Udorov Tódort Halicsra aljegyzővé nevezte ki.

— **Elkészült a Csurog—szabaly műút.** Szomborból jelentik: A Csurog—szabalyi törvényhatósági műút elkészült. Az utat már átadták a forgalomnak.

— **A hannoveri tifuszijárvány.** Hannoverben a tifuszijárvány még egyre tart. A megbetegedések száma 1740, a halottaké 100.

— **A klerikálisok veresége a ljubljana-i kamarai választásokon.** Ljubljánából jelentik: A kamarai választásokon összesen huszonnégyezer szavazatot adtak le. A szavazatok összeszámolását pár nap múlva fogják befejezni. Az eddigi eredmények szerint a választáson a klerikálisok súlyos vereséget szenvedtek, amennyiben a negyvennyolc kamarai mandátumból előreláthatólag csak 12—15 jut a klerikálisokra.

— **Megkezdte működését a francia-német-belga vaskartel.** Luxemburgból jelentik: A belga vas- és nyersacél-kartel hivatalos kommunikét tett közzé, amely szerint a német, belga és francia vaskartel október elsején okvetlenül megkezdte működését.

— **A beeskereki rendőrség a köztisztaság érdekében.** Beeskerekről jelentik: Stefánovics Milos beeskereki rendőrfőkapitány csütörtökön rendeletet bocsátott ki, amelyben kötelezővé teszi a háztulajdonosoknak az utcai járdák és udvarok tisztántartását. Az üzletek előtti járda tisztítását az üzlettulajdonosok kötelesek elvégezni. Az utcai süteményárusoknak állandóan tisztán kell öltözködniök. Végül a város belterületén tilos sertéshizlalással foglalkozni.

— **Letartóztatták a beeskereki álolvost.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki rendőrség szerdán este lakásán megtalálta Pavlovics Alekszander orosz menekültet, akit kuruzslásért letartóztattak, de megszökött. Az eljárás folyik ellene.

— **Ha nem szabad a vonal, leszúrik az állomásfőnököt.** Bukarestből jelentik: Szerdán az ugynevezett katonai megállóhoz, mely Chitila előtt van, egy tehervonat érkezett, melyet Dobre Stan vezetett. A vonatvezető felszólította az állomás előljáróját, hogy tegye szabadá a pályát, hogy folytathassa útját. Mikor ezt az előljáró szolgálati okból nem teljesítette, a vonatvezető kést rántott s hasbaszurta Stoica állomás előljárót. Csak nagy nehézségek után lehetett a merénlyöt elfogni, mert az revolverrel védekezett.

— **Férjét a halálba követte Gessmann volt osztrák miniszter fiatal özvegye.** Bécsből jelentik: Dr. Gessmann Albert volt osztrák miniszter özvegye szerdán este leugrott emeleti lakásának ablakából és életveszélyes sérüléseket szenvedett. Az öngyilkos asszony reggelre meghalt. A nagy feltűnést keltett öngyilkosság okáról a bécsi lapok a következőket jelentik: Gessmann Johanna asszony a nagy korkülönbség ellenére, forrón szerette férjét. Amikor dr. Gessmann meghalt, a fiatal asszony buskomor lett. Minden átmenet nélkül kacagott és sirt, ha társaságban volt. Öszszefüggő beszélgetést már hónapok óta nem lehetett folytatni vele. Azt is többször kijelentette, hogy el fogja dobni magától az életet. Ha elhunyt férjének a fényképét pillantotta meg, máris sírogörcsöket kapott. Szerdán este vendégei elől a mellékszobába vonult vissza, de ekkor még senki sem vette rajta észre különösebb változást. Valószínű, hogy hirtelen elmezavarában ugrott le az uccára.

— **Ötven dinárral akarta megvesztegetni a detektívet.** Beeskerekről jelentik: Radu Frandi beeskereki cigány ötven dinárral meg akarta vesztegetni Mirkov Lázár detektívet, hogy az ne állítsa elő a rendőrségen testvérét. A törvényszéken csütörtökön vonták felelősségre Radut és három napi fogházra ítélték.

— **Fogházra ítelt vasúti tolvajok.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszék büntetőtanácsa előtt csütörtökön álltak vádlottként Szekulics Dusan, Perinac Dusan és Mrgulov Nikola beeskereki napszámosok, akik ellen kisebb vasúti lopások miatt indult meg az eljárás. A bíróság a vádlottakat öt-öt napi fogházra ítélte.

— **Beograd egyetemi tanár előadásai Szomborbán.** Szomborból jelentik: Ambrozics Mátyás dr. beograd egyetemi tanár hétfőn kezd meg nyolc napos előadássorozatát a gyermekbetegségekről a szombori Mariora kórházban. Az érdekes előadásokra nagyon sok bácskai községi orvos jelentette be részvételét.

— **Az oszijekai vasúti pénztáros titokzatos halála a bíróság előtt.** Oszijekéről jelentik: Reicheurer Juraj vasúti főpénztáros titokzatos halála ügyében a bünygyi eljárás befejezés előtt áll. A főtárgyalást október ötödikén tartják meg. A pernek két vádlottja van, akik eddig tagadják, hogy részük volt a pénztáros meggyilkolásában.

— **Megtörtés egy amerikai szenátor meggyilkolásáért.** Mexikóból jelentik: Azokat a mexikói rablókat, akik részesek voltak Rosenthal amerikai szenátor meggyilkolásában, kivégezték. A kivégzett emberek hulláit szülőfalujukban, Carnavaca községben elrettentő példálú fákra felakasztották.

— **Kéthavi fogházra ítelt detektív.** Noviszadról jelentik: Fabrics Joszip babapuszta csendőr és Atanackov Gliga ottani detektív 1923 április 30-án éjjel minden különösebb ok nélkül leszállították a vonatról Jajics Petar hivatalnokot, akit bevitték a csendőrszobába és összeverték. A szubotcai törvényszék 1923 november 29-én két havi fogházra ítélte a detektívet, a csendőrt pedig tizenöt napi fogházra. A noviszadi felelbiteli bíróság csütörtökön helybenhagyta az ítéletet.

— **Konyovics Milán kollektív képzésképzése Szomborbán.** Szomborból jelentik: Konyovics Milán, a szombori születésű festőművész, a beograd Szépművészeti Akadémia tanára sikeres párisi, bécsi, római és frankfurti kiállításai után Szomborbán kollektív kiállítást rendezett. A kiállítást, amelyen Konyovics értékes képeit állította ki, Petrovics Milivoj főispán nyitotta meg csütörtökön a megyeháza dísztermében. A kiállítás tiszta jövedelmének tíz százalékát az árvízkarosultak javára fordítják.

— **Könyv az értékpapirokról.** Dr. Butorac Joszip, a zagrebi gazdasági kereskedelmi főiskola magántanára »Eftik« címmel könyvet adott ki, amelyben az értékpapírok elméleti és gyakorlati fontosságával foglalkozik. Részletesen feldolgozza az állampapírok, magánpapírok és sorsjegyekre vonatkozó ismereteket, az értékpapírkereskedelem és különösen a tőzsdei határidőüzletek technikáját. A könyv elsősorban a kereskedelmi fő- és középiskolák tanulóinak, továbbá banktisztviselőknél, jogászoknál és magánérdekelteknek szolgálhat hasznos utmutatóul.

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszálú (Seidenwebe)vásznak felülmulhatatlan minősége 75 évtől közismert.

8448

— **A noviszadi Fruskagora kirándulásai.** Noviszadról jelentik: A Fruskagora turistaegyesület szombaton délután négy órakor Gracsanin Gája vezetésével kirándulást rendez a Vénácre. Vasárnap reggel négy óra ötven perckor indul egy kirándulócsoport Nedich Károly vezetésével a kamenicai hajón a Fruskagorához, a későbbi csoportok hat óra harminc perckor és nyolc órakor indulnak.

— **Repülőnap Zagrebben.** Zagrebból jelentik: A zagrebi Aeroklub vasárnap nagyszabású repülőnapot rendez. Az ünnepélyen különböző típusú aeroplánokkal a legkiválóbb hazai pilóták vesznek részt.

— **Kiegészítik a Krapina—rogatevi vasutvonalat.** Zagrebból jelentik: A Krapina és Rogatev közt tervezett vasutvonal ügyében csütörtökön bizottság járta végig azt a vidéket, melyen a vasutvonal végighaladna. A vonal a mely száz kilométerrel rövidítené meg az utat Zagreb és Maribor között, tízenegy és fél kilométer hosszú lesz s másodosztályú fővonalnak fogják kiépíteni. Az építés két évig tartani és huszonnölmillióba kerül.

Kalapbársonyok

Pan, selyem és velour chiffon minőségekben

35 dinártól

az összes divatszínekben

Matija Székely

divatáruházában Subotica

2523

Fötér

— **Munkaszüneti razzia** Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd panaszt tett a rendőrségen, hogy főleg a gyarmatárszakmában nem tartják be a vasárnapi munkaszünetet és az udvaron át kiszolgálják a feleket. A Lloyd arra kérte a rendőrséget, hogy a munkaszünet megszegői ellen a legszigorúbban járjon el. Mihalezsics Sztanoje rendőrkapitány megígérte, hogy vasár- és ünnepnapokon munkaszüneti razziaikat fog tartani.

— **A noviszadi színház kórikusának jutalomjátéka.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Nemzeti Színház kedvelt operettkórikusa Klemencsics Klemensz október 9-én ünnepi jutalomjátékát, a mely alkalomból Lehár Ferenc »Drótostót« című operettje kerül előadásra. Klemencsics Pfefferkorn Mózsit játsza, amely a jeles művész legkiválóbb alakítása.

FILKÓ HABOSTORTA mi ez? MEGTUDJA OKTÓBER HARMADIKÁN.

— **A zsidó ifjuság noviszadi ünnepé-lye.** A noviszadi Juda Makkabi sport-egyesület vasárnap f. hó 26-án rendezi meg a vojvodinai zsidó ifjusági egyesületek sletjét, melyen a helybeli Hakoah is szerepel. A titkárság ezúton kéri fel a tagokat, hogy a részt venni szándékozó hazenisták, atléták és a karénkesek legkésőbb f. hó 24-ig, péntekig jelentkezzenek Fischer László, vagy Boros Miklós titkároknál. A rendező egyesület utánjárása folytán 50%-os vasuti díjkezdményeket vehetnek a résztvevők igénybe. Minden jelentkező tartozik fentnevezetteknek 460 dinár részvételi díjat átadni, melyben már benne van az utiköltség és ellátás is. Az indulás pontos idejét közölni fogják.

— **A Beograd—budapesti légiforgalom.** Noviszadról jelentik: A Beograd—Budapest között közlekedő repülőgép-járatban változás állott be és a repülőgépek ezentúl Pancsevórol vasárnapot kivéve, naponta 9 óra 30 perckor indulnak, viszont Budapestről Pancsevóra naponta délután 4 órakor érkeznek.

— **Kultürest a Népkörben.** A szubotica-i Népkör szeptember 26-ikán irodalmi estélyt rendez. Az estély műsora: Egyes egyedül: éneklő a Munkás Dalárda. A magyar nyelv szépségei: előadó Könyv Lajos. Raczkó Ilus énekszáma, vonósnyegyes: előadják Frölich Ferenc, Kladek Imre, Singer László, dr Vécsei Jenő. Ady Andre: Harcos ember szive: éneklő Kopunovics Péter, zongorán kíséri Kovács Kornél. A sátán maszkja, vígjáték egy felvonásban: előadják Garai Béla, Deutsch Janka, Boros Miklós és Virág János. Az estélyt a Munkás Dalárda énekszámai zárják be. Az előadás fél kilenckor kezdődik.

— **Baleset munka közben.** Szentáról jelentik: Branovacska Gavra ötvenkétéves szabó csütörtökön egy kosár kukoricát emelt fel. Emelés közben a súly felső lábszárára nehezedett, amely a combosontot eltörte. Beszállították a szentai közkórházba.

— **5000 dollár jutalom** annak, aki helyes nyomra vezeti az Egyesült-Államok floridai rendőrségét csalógyilkosság és bankrablás kinyomozásában. Szuboticán is keresnek egy fiatal leányt, kinek Glória a neve. Azon fiatal (esetleg idős) hölgyek, kik okmányaikkal igazolják, hogy Glória a keresztnevük, jelentkezzenek a Kert-Moziban »Ha a férfiak tudnák: című Glória Schwanson film premierjén, hol kedves ajándékban és belépőtijegyben részesülnek.

— **Előadás az épülő Palesztináról.** Vig Emilné úrnő és dr. Handler Zsigmond ügyvéd Noviszadról szombaton este 1/2 9 órakor a szubotica-i Lloyd helyiségében előadást tartanak a Palesztina felépítése érdekében folytatott zsidó munkáról.

— **Öt évi fogház helyett felmentés.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvénytörvényesek múlt évi október 17-ikén öt évi fogházra ítélte Téscics Rajkó crnabarai községi aljegyzőt, aki Crnabarán Vujin Drága korcsmájában 1924. évi január 12-én többek előtt királlyáértést követett el. Trifkovic Dragoljub és Terzics Ozren csendőrök a korcsmából haza akarták küldeni az ittas aljegyzőt, mire szidalmazni kezdte őket. A noviszadi törvényesek elrendelte a vádlott azonnali letartóztatását, aki azóta vizsgálói fogságban is van. Az ügyész megnyugodott, de a vádlott felebbezett az ítélet ellen és a noviszadi felebbviteli bíróság szerdán felemeltette a vádlott aljegyzőt, mert bebizonyítottak vette a vádlott azon védekezését, hogy beszámíthatatlanul ittas volt.

— **A sztaribecsei római katolikus iparos legényegylet szüreti mulatsága.** Sztaribecseiről jelentik: A sztaribecsei római katolikus iparos legényegylet folyó hó 26-án az egylet helyiségében szüreti mulatságot rendez.

FILKÓ HABOSTORTA mi ez? MEGTUDJA OKTÓBER HARMADIKÁN.

— **Rákics martonosi jegyzőt újból fölmentették hivatalától.** Martonosról jelentik: A belügyminiszter Rákics Dusan martonosi jegyzőt felmentette állásától és helyébe Pesics Dragosláv pacsiri jegyzőt nevezte ki.

— **Elítélt végrehajtó.** Noviszadról jelentik: Fradl Dániel noviszadi járásbírósi végrehajtó utasítást kapott, hogy Deszspotszentivánon foglaljon le Igics Rádó ottani jómódu gazdánál 97 juhot és 81 bárányt. Fradl 1924 október 8-án ki is szállt Deszspotszentivánra és végrehajtást vezetett Igics Rádó ellen, de nem a juhokat és bárányokat foglalta le, hanem Igics házat és egyéb ingatlanait. Fradl Dániel végrehajtó, hogy 3584 dinár végrehajtási költséget behajthasson, további ingatlanok zárlalvételével fenyegette meg Igicset, aki kénytelen volt a költségek fedezéséhez szükséges pénzt szomszédaitól előteremteni. Fradl azzat is vádolta az ügyész vádját, hogy különböző felektől 934 dinár értékű okmánybélyeget vett át, hogy azokat végrehajtási iratokra ragassza, azonban azokat saját céljaira használta fel. A noviszadi törvényesek Fradl Dániel végrehajtót ezévi január 18-án hét havi börtönrre ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta az ítéletet.

— **Szenzációs új jazzband zenekar a Beograd-kávéházban.** A Beograd-kávéházban szombaton este elsőrangú jazzband és szalonzenekegár mutatkozik be. A zenekar esténként félkilenc órai kezdettel hangversenyez a kávéházban és műsorán a legmodernebb táncszámok szerepelnek.

— **Leányzoktetésért ötévi börtön.** Noviszadról jelentik: Alekszics Mladen vilovái huszonkilenc éves földműves, Csuresics Nenád, Legyenác Nican vilovái földművesekkel és Alekszics Mária vilovái leány segítségével múlt évi szeptember 14-én éjjel elcsalta Joszics Ljubicát, egy jómódu vilovái gazda leányát, Legyenác Mica házához, ott a többiek segítségével feldobta egy koszra és elvitte egy szállásra, ahol napokig tartotta és csak akkor engedte el, amikor az apa csendőrökkel érte ment. A noviszadi törvényesek múlt évi augusztus 8-án Alekszics Mladent hét évi börtönrre és öt évi hivatalvesztésre, továbbá a leány javára fizetendő huszezer dinár kártérítésre, Csuresics Nenádot és Legyenác Mitát kilenc-kilenc havi fogházra és Alekszics Máriát hat havi fogházra ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Boskó tanácsa Alekszics Mladen büntetését öt évre szállította le, a többiek büntetését helybenhagyta.

— **Detektívnek adta ki magát.** Noviszadról jelentik: Radontics Milos molai földműves 1923 március 3-án a molai szállásokon Milovanov Jovan korcsmájában Schneider Dánielt igazoltatta és mert annak nem volt igazolványa, a másik szobába vezette, többször arcul ütötte és a verést csak akkor hagyta abba, amikor Schneider ezer koronát adott át neki. A szubotica-i törvényesek 1923 december 2-án hat havi fogházra és három évi hivatalvesztésre ítélte Radontics Milost. Az ítéletet a noviszadi felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta.

— **Feiboncolták a Noviszadon talált csecsemőhullát.** Noviszadról jelentik: A rendőrség néhány nap előtt letartóztatta Bálint Viktória cselédleányt, mert a gazdájának házában világrahozott csecsemőjét a kertben elásta. A boncolást csütörtökön megejtették, de nem lehetett megállapítani, hogy a csecsemő élve jött-e világra.

— **Antialkoholista egyesület alakult Petrovoszelón.** Petrovoszelórol jelentik, hogy ott antialkoholista egyesület alakult. Az egyesületnek már is szép számmal vannak tagjai.

FILKÓ HABOSTORTA mi ez? MEGTUDJA OKTÓBER HARMADIKÁN.

— **Pályázati hirdetmény** egy vígjátéki témára, melyet Amerikában a Producers Distributing Corporation ügyében megfilmesítenének. A pályázat tárgya a Megkoronázott riportér. A pályadíjak a következők: 1. díj 1000 dinár, 2. díj: 500 dinár. A legelső mű 3 nappal a Pilseni herceg premierje előtt a *Bácsme-gyei Naplóban*, a *Hírlapban* és a *Korzó moziban* lesz nyilvánosságra hozva.

SPORT

— **Hakoah—Sloga.** A két csapat vasárnap délelőtt tíz órakor a SAND-pályán játsza le esedékes bajnoki mérkőzését. A másodosztályban ezt a mérkőzést kíséri a legnagyobb érdeklődés. A küzdelem kimenetele teljesen nyílt. Előzőleg a SAND—Hakoah ifjusági csapatai játszanak.

— **A jugoszláv atlétikai szövetség közgyűlése.** Zagrebból jelentik: A jugoszláv atlétikai szövetség október 1-én tartja meg közgyűlését a zagrebi Central-szálló helyiségében. Indítványokat e hó 24-ig, péntek esti hat óráig fogad el a titkárság.

— **A SAND motor- és kerékpárversenye.** A SAND vasárnap délután három órai kezdettel rendezi meg országos motor- és kerékpárversenyét. A nagyszabású versenyen Szubotica, Noviszad, Beeskerek, Vrbász, Kikinda, Sztaribecse legjobb motorosai és kerékpárosai állnak starthoz. A verseny kimenekedő számai lesznek a motorversenyek, melyek Engl (Szubotica) és Rotbart Imre jónévű versenyző közt heves küzdelmet ígérnek.

— **Meisl erősen támadják a bécsi lapok.** Bécsből jelentik: Az osztrák labdarúgószövetség kapitányát, Meisl Hugót, a vasárnapi osztrák vereségért hevesen támadják a lapok. A sportsajtó egyértelműen azt követeli, hogy a jövőben Meisl mellé állítsanak föl egy válogatóbizottságot.

— **Nurmi nem indul Budapesten.** Budapestről jelentik: Nurmi, a világhírű finn futó bajnok szerdán este táviratilag közölte a MASz vezetőségével, hogy Bécsből nem megy át Budapestre, hanem egyenesen hazautazik Abaoba. A világbajnok ígéretet tett, hogy a tavasszal feltétlen felkeresi a magyar fővárost.

— **Nurmi új világrekordja.** Bécsből jelentik: Nurmi, a világhírű finn futó szerdán este a Hohe Warte-pályán, a melyet erre az estére a villanyégők ezrei világítottak meg, új világrekordot állított a három angol mérföldes futásban. Nurmi ezt a távot 14.74 idő alatt futotta. Az 5000 métert azonban jóval a saját világrekordján belül futotta. Az atlétikai versenynek 30.000 nézője volt.

— **Bécsi rendőrség — berlini rendőrség.** Bécsből jelentik: Berlin és Bécs rendőrségének futbalcsapata október 3-ikán Berlinben mérkőzést játszik. A győztes csapat értékes jutalmat kap saját városától.

— **A noviszadi Juda Makkabi országos sportünnepélye.** A Juda Makkabi szeptember 26-iki országos sportünnepélye iránt nagy érdeklődés mutatkozik és azon a rendező egyesületen kívül Beograd, Szubotica, Beeskerek, Senta, Szombor, Sztaribecse hazena, labdarúgó és atlétikai csapatai is résztvesznek. Az ünnepély reggel 7 órakor kezdődik és egész napon át tart. Este akadémia lesz. A közlekedésügyi minisztérium 50%-os vasuti kedvezményt juttat az ünnepély résztvevőinek, akik Noviszadra való utazásnál teljes jegyet váltanak, míg a visszautazásnál a rendező egyesület igazolványa alapján ingyen utazhatnak.

FILKÓ HABOSTORTA mi ez? MEGTUDJA OKTÓBER HARMADIKÁN.

— **A noviszadi lóversenyek.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Péter trónörökös vajdasági lovaregylet október 17-ikén és 24-ikén rendezi őszi versenyét.

— **A szubotica-i Bíró Testület felkéri** a helybeli bírójelölteket, hogy naponként este öt és nyolc óra között az alszövetség helyiségében a szükséges prijavnica kiállítása végett (§ 1. pravilnik Zbor Nogometnik Sudaca) jelentkezzenek. A vidéki jelöltek e hó huszonnyolcadikáig postán küldjék be a kiállított és aláírt prijavnicát, száz dinár mellékelésével. Kulundzsics Andrija titkár címére.

— **BEograd:**
A beogradi újságírók csütörtökön mérköztek az orvosok csapatával. A mérkőzés 3:0 (2:0) eredménnyel végződött az orvosok javára.

KINTORNA

— **A hadigazdag Proccékhoz** villany-szerelő jön a javítások elvégzésére. Proccné kiszól a szobalánynak.

— **Juci, a fürdőszobában** a mosdón van a fülbevalóm és a gyűrűm, zárja csak el.

— **A villany-szerelő kihuzza zsebéből** az óráját és a szobalánynak nyújtja:

— **Itt van ez is, zárja csak el ezt is,** mert, amint hallom, itt az értéktárgyak nincsenek biztonságban.

— **A vendég:** Itthon van a nagyságos asszony?

— **Szobalány:** Sajnálom, ma, szerdán én ülök itthon és neki van kimenője.

— **Kohnéknak** van egy kis kutyájuk, Merkurnak hívják. A cseléd folytatja Merknek szólítja.

— **Fiam, az nem Merk,** hanem Merkné — mondja neki Kohné.

— **Egy frászt — szól a leány —** majd még a kutyát is urnak fogom szólítani.

— **Két festőművész beszélget:**

— **Én a napokban** egy gyönyörű tájképet festettem — mondja az egyik — s a gyümölcsfák oly élthűek voltak, hogy a madarak rászálltak csipkedni.

— **Az semmi — feleli a másik —** én néhány hónappal ezelőtt lefestettem az apámat, de oly élthű volt, hogy mindennap borotválni kellett.

Zeneművek

modern tánczene, iskolák és előadási darabok
legnagyobb választékban eredeti áron **Vig** zeneműkereskedésében
Subotica

Édition Schott számonkint 6 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök.

KÖZGAZDASÁG

A Közgazdasági Bank r.-t. félévi működése

Csütörtökön tartotta a Közgazdasági Bank R.-T. (Opsta Privredna Banka) igazgatósági ülését, amelyen a bank vezetősége az intézet első félévi működéséről tett az igazgatóságnak jelentést. A jelentésből örvendetesen lehet megállapítani, hogy a Vajdaságnak ez a legnagyobb pénzügyi intézete állandó fejlődésének újabb etapjához jutott el.

A közismerten rossz gazdasági viszonyok dacára a Közgazdasági Banknak sikerült nemcsak a maga teljes mobilitását megtartani, hanem üzletfeleinek, adósainak és betéteseinek érdekeit megvédeni. Az intézet kuláns és óvatos üzleti politikája s közismerten jó hírneve adja a magyarázatát annak, hogy a közönség még akkor is szívesebben és nyugodtabban bizza tőkét gyümölcsztetését a Közgazdasági Bankra, ha a betétek után valamivel kisebb kamatot kapna is.

Hogy mennyire átment a köztudatba a Közgazdasági Bank körültekintő üzleti politikájának elismerése, az leginkább a betétállomány növekedéséből látható.

A vetéállomány 1925 június 30-ikán 56,964.606 dinár,

1925 december 31-ikén 97,737.488 dinár,

1926 június 30-ikán 126,570.477 dinár volt, egy esztendő alatt tehát a betétállomány szaporodása körülbelül 125 százalék.

Nagymérvű emelkedést mutat a váltótárca is, amelynek állománya a következőképpen változott:

1925 június 30-ikán 16,079.580 dinár,

1925 december 31-ikén 26,146.623 dinár,

1926 június 30-ikán 31,485.726 dinár, tehát egy év alatt az emelkedés itt is körülbelül száz százalék.

A Közgazdasági Bank folytatja fiókhálózatának kibővítését. Ez év folyamán Szentán állít fel új fiókot, amely a közeljövőben megkezdí működését. Folyamatban vannak Bácska egyik legregibb intézetével az ötvennégy éve fennálló »Bácskatopolai Takarékpénztár«-ral is a fuzió tárgyalások. Nevezett intézet már kimondta a fuziót és minden jel arra vall, hogy a közeljövőben a Bácskatopolai Takarékpénztár mint a Közgazdasági Bank topolai fiókja megkezdí működését.

Az intézet már meglévő fiókjai is a kívánalmaknak megfelelően működnek.

Különösen nagy lendületet vett a szombori főintézet működése, amely működési körzetét kiterjesztette a bajai háromszögre és Baranyára is, úgyhogy azzal a gondolattal foglalkozik a szombori főintézet vezetősége, hogy Dárdán, mint az egész Baranya-vidék székhelyén expozitúrát állít fel.

A jugoszláv-lengyel külkereskedelmi forgalom. Noviszadról jelentik: A lengyel külkereskedelmi mérlegben a jugoszláv dohánykivitel jelentékeny tétellel szerepel. A két állam külön szerződésben állapodott meg abban, hogy a Jugoszláviából kivitt dohánymennyiséget egészben vagy részben természetben fizetik meg, még pedig a Lengyelországból Jugoszláviába hozott cikkekkel. A szerződés alapján Jugoszlávia a múlt évben Lengyelországból másfél-millió zloty értékű sőt és az idén nagyobb mennyiségű benzint hozott be. Legújabbban egy szerződést kötött a két állam és a szerződés szerint Jugoszlávia 950.000 svájci frank értékű zsákokat fog szállítani.

Komlójelentés. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelők szövetségének jelentése szerint az idei komló: válogatott 11.350 dinár, elsőrendű 10-11.000 dinár, középminőségű 8-10.000 dinár. Forgalom élénk, irányzat kevésbé ellanyhult a nagy kínálat és a vásárlási kedv tartózkodása miatt. A csehszlovákiai Ausch-ban a komlósze-

dés 60%-ig befejeződött. Az árak élénk kereslet mellett: válogatott (50 kiló) 4100 csehszlovák, elsőrendű (50 kiló) 3950-től 4050, középminőségű 3800-3900 csehszlovák. Haazban a kínálat gyenge. 50 kiló válogatott ára 4000-4400 csehszlovák.

A noviszadi Lloyd az élelmiszer- és létszerüzletek különválasztása mellett. Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd számos panaszra eljárt a rendőrségnél, hogy szüntesse meg azt a visszás állapotot, hogy élelmiszerüzletek gyarmatárut is árusítsanak, mert ezáltal kijátászik a vasárnapi munkaszünetet. A Lloyd és a rendőrség vegyesbizottságot alakítanak, amely ezt a kérdést tanulmányozni fogja.

Nova-Palánka és Bogojevó között megindult a forgalom. Noviszadról jelentik: A közlekedésügyi miniszter legújabb rendeletével a Nova-Palánka és Bogojevó között huzamosabb idő óta szüneteltetett forgalom megnyitását rendelte el. A forgalmat Szubotica-Karavukovo és Nova-Palánka irányában fogják lebonyolítani. A személy- és vegyes vonatokon kívül minden másodnap egy tehervonat is fog közlekedni.

A beogradi Francia-Szerb Bank vezérigazgatója lemondott állásáról. Beogradból jelentik: Baruch Emánuel, a Francia-Szerb Bank vezérigazgatója, aki jelenleg Párisban tartózkodik, lemondott állásáról. Baruch lemondása beogradi pénzügyi körökben nagy fel-tűnést keltett.

A Pesti Tőzsde legújabb számában nagyjelentőségű cikkeket közöl a jugoszláv-magyar gazdasági közlekedésről.

Külföldi vállalatok jugoszláviai fiókjainak közzé kell tenni mérlegeiket. Noviszadról jelentik: A kereskedelmi miniszter legújabb rendeletével felszólítja a külföldi vállalatok jugoszláviai fiókjait, hogy mérlegeiket és üzleti ténykedésükről szóló jelentéseiket a hivatalos lap egymásután következő három számában tegyék közzé.

TŐZSDE

Zürich, szept. 23. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.45, Newyork 517.50, Brüsszel 13.75, Milanó 19.05, Amszterdam 207.35, Berlin 123.25, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.45, Bukarest 2.825, London 25.1250.

Zagreb, szept. 23. Zárlat: Páris 156-158, London 274.40-275.20, Newyork 56.42-56.62, Milanó 206.56-208.56, Amszterdam 2267.60-2273.60, Berlin 1348.50-1351.50, márká 13.4450, Bécs 796.50-799.50, Prága 167.35-168.15, Zürich 10.9275-10.9575, Barcelona 848-852, Stockholm 1530.

Beograd, szept. 23. Zárlat: Páris 157, London 274.75, Newyork 56.50, Brüsszel 153, Genf 1094.25, Milanó 208, Berlin 13.45, Bécs 798, Prága 167.75, Budapest 795, Bukarest 30.50.

Szentaj gabonaárak, szept. 23. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 255-260 dinár. Ótengeri 130-135 dinár. Csöves tengeri 52.50-55 dinár. Morzsolt tengeri téli szállításra 80-85 dinár. Tavaszai szállításra 100-105 dinár. Heremag 2060-2080 dinár. Repce 325-330 dinár. Rozs 157.50-166 dinár. Óbab 102.50-105 dinár. Újbab 122.50-125 dinár. Irányzat: lanya. Kínálat: csekély. Kereslet: csekély. Lisztárak: 0-ás GG. 495 dinár, 0-ás G. 485 dinár, 2-es főzölliszt 445 dinár, 5-ös kenyérliszt 395 dinár, 7-es 210 dinár, 8-as 140 dinár. Korpa 120 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 23. Buza: 7 vagon bácskai 258 dinár, 2 vagon bácskai 75-76 kilós 2%-os 262 dinár, 2 vagon bácskai, 100%-os kassza 265 dinár. Árpa: 1 vagon szerémi szarvált 63 kilós 152.50 dinár. Zab: 10 vagon szerémi 139 dinár. Bab: 1 vagon szerémi színes 120 dinár. Liszt: 2 vagon 0-ás bácskai 470 dinár, 1 vagon szerémi 0-ás G. 417.50 dinár, 1 vagon

Annyira tiszta

és enyhe az

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

hogy a legérzékenyebb bőr is zavaró utóhatás nélkül tartósan elviseli.

Utolsó maradékáig illatos.

2-es szerémi 375 dinár, 2 vagon 6-os szerémi 260 dinár. Irányzat: tartott. Forgalom: 29 vagon.

Budapesti állatvásár, szept. 23. A vágómarhavásárra 730 vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 13-15.5, kivételesen 16, közepes 8-12.5, gyenge 6-8, bika jöminőségű 11-15, kivételesen 15.5, közép és gyenge 7.5-10.5, bivaly 5.5-8, tehén jó 11.5-14.5, kivételesen 15, közép és gyenge 6-10.5, kicsontozni való marha 3.5-6, növendékmarha 4.5-12. Az irányzat ventatott. A sertésvásárra 2600 sertést hajtottak fel. Árak: elősúlyban kilónként: Könnyű sertés 15.80-16.25, közepes 16-16.30, nehéz 16.30-16.60. A vásár irányzata élénk.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 23. A határidőpiacon a tengerentuli tőzsdéről érkező jelentések hatása alatt erős árukínálat indult meg, ami a buza árfolyamatát visszavonta. A rozsforgalom megcsappant, az irányzat lanya. Hivatalos ármezsgállapítások ezer koronában: Buza októberre 349.5-354, zárlat 350-350.5, novemberre 360.5-363, zárlat 360-361, márciusra 386-389, zárlat 386-387, májusra 393.5-396, zárlat 393.5-394, rozs októberre 257-259, zárlat 257-257.5, márciusra 282. A készáru piacon is éreztette a hatását a külföldi tőzsdék lanya hangulata és az irányzat lanya volt. A buza 5000, a rozs 7500 koronával olcsóbbodott. Az árfolyamok sülyedéséhez hozzájárult az a körülmény is, hogy jugoszláv buzából egy 160 vagon tartalmazó uszály halad felé a Dunán, amelynek elhelyezéséről most gondoskodnak. Eredetileg Bécsbe akarták irányítani az uszályt, mivel azonban ennek akadályai

vannak, valószínűleg a budapesti piacon fogják elhelyezni a búzát. Hivatalos árfolyamok. Buza 337.5-360, rozs 252.5-285, árpa 200-220, sörárpa 280-300, köles 190-200, zab 190-210, tengeri 250-262.5, repce 550-580, korpa 157.5-162.5.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, szeptember 25

Bécs (531): 16.15: Koncert. 19.45: Bajadér, Kálmán Imre operettjének előadása.

Zagreb (350): 17: Szórakoztató zene. 18.15: Mesedélután. 20.15: Novljan tanár előadása. 20.30: Vidám est. 21.45: Hírek, közzgazdaság.

München (485): 14.15: Koncert. 16.30: Hangverseny. 19.45: Hangverseny.

Breszlau (418): 16.30: Szórakoztató zene. 20.25: Hangverseny. 22.30: Tánczene.

Szombori rádiólerakatunk címe
Rózsahegy József
Kökövics utca 13.
KONRATH D. D.
rádióakadémia Subotica.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

Berlin (564): 16.30: Koncert. 20.30: Tarka est. 22.30: Tánczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közzgazdaság. 16: Mesedélután. 17.15: Kamarazene. 20.30: Zongorahangverseny. 22.15: Kamarazene.

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás.

Minden rokonunknak és jóbarátunknak, kik férjem illetve apám

Hahn Jakob

elhunyttával, részvétükkel fájdalmunkat enyhítették, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Subotica, 1926. szeptember 22.

Özv. Hahn Jakobné
Halbrohr Miklósné

8643

KÖZSÉGI ELŐJÁRÓZÁG ČOKA

Hirdetmény

A čokai őszi vásár 1926. szeptember 26-án lesz megtartva. A vásárra veszmentes helyről járlatlévéllel ellátott mindennemű szarvasmarha felhajtható.

Čoka, 1926. szeptember 20.

Toša Lazić s. k.
jegyző

8599

Hirdetés.

Alulírottak megvettük a volt Fränkel Tesvérek cég tulajdonát képező, ugynevezett „Tumbász” malmot összes felszerelésével és telekkel együtt. A volt cég hitelezőivel szemben semmi szavaoságot nem vállalunk. Figyelmeztetjük az összes érdekelteket, hogy netáni követeléseikkel forduljanak Fränkel Lajos volt tulajdonoshoz, ki a követeléseiket rendezni fogja.

Subotica, 1926. szeptember 22.

8656

Crnjaković Iván és neje.

A t. vásárló közönség szives figyelmébe!

A rövidáru raktáram teljes kiárusítása folyán, ne mulassza el az alkalmat, bevásárlásainak esz- közlése előtt még nem létezett olcsó áraim- ról meggyőződni!

Csipkék, himzések, szalagok, divatgombok, zsinórok teljes kiárusítása mélyen beszerzési áron alul!

Gyermekek előrendü bőr iskola cipők 36 számig kézimunka, magasszaru, 30 dinártól 95 dinárig.

Priesner

Rudićeva-ulica új üzlet.

7673

OGLAS

Traži se na otkup moderna, prostrana jednospratna kuća u ulicama blizu železničke stanice u Subotici, za instalisanje železničke ambulante.

Interesenti neka svoje ponude, sa planovima zgrade dostave Upravnom Odбору Humanitarnog Fonda Aleksandrova ulica 13., III. sprat. Rok 8 dana. Posrednici isključeni.

8647

Jeggyűrűk, órák, ékszerek

és lakodalmi ajándékok,

chinaezüst dísz tárgyak

a legolcsóbban kaphatók

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudić ul. 6. Sugár fűszeres ház.

3887

A Subotikai Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete

mely már 3 éve fenáll, napi 2 dinár tagdíjért minden tagnak és az egész családjának ingyen orvosi kezelést és gyógyszert ad.

Tagfelvétel Trumbićeva (Petófi) ulica 8. az udvarban.

6332

Október 1-én életbelépő

új vasuti díjszabás és kilométer utmutató

szerb-horvát és német nyelven már most megjelent

Kil. méter utmutató Bácska és Bánát részére ára 45.- dinár

vasuti térképpel együtt. . . . . 65.- "

Gabona díjszabás gabonakereskedők, malmok és . . . . . 15.- "

Szén- és kőszén díjszabás szénkereskedők és szén- . . . . . 15.- "

Tégla- és cserép díjszabás téglagyárosok részére . . . . . 10.- "

Tűzifa díjszabás fakereskedők és fátelpek részére . . . . . 10.- "

Kapható „TARIF” R. TOMIĆ

közlekedési- és vámirodánál BEOGRAD, Rajićeva ulica 19.

Telefon: 18-96.

8551

MINDEN KÖNYV

SZERB, HORVÁT, MAGYAR, NÉMET, FRANCIA, ANGOL

eredeti bolti áron megrendelhető a

MINERVA NYOMDA R.-T.

KÖNYVOSZTÁLYÁBAN SUBOTICA

8105

SZT-LÁSZLÓ antiseptikus
LÁBGENERÁTOR (lábfürdő) 2468

lábizzadás, puffadás, kipállás, tyukszem, bűtyök, bőrkeményedés eltávolítása, fagyfoltok és megerősítés.

szendő lábak meggyógyására.

Egyedárusító az S. M. S. részére

LEOPOLD EDE „GEA”

parfümeria, VEL.-BECSKEREK, Aleksandra 7.

Egy doboz 6-8 lábfürdő 15 din. Nagyban kedvezményes ár.

Telefon 573.

Tisztelettel tudatom üzletfeleimmel, hogy t. vevőim kívánságára a telefont üzletembe bevezettem és kérem, hogy rendeléseiket ezuton is feladni sziveskedjenek.

A rendelt árutat mindig a legpontosabban és legolcsóbb áron házhoz szállítom.

8339

Schäffer Róza

csemege és fűszerkereskedő a nagypóstával szemben

Iskola táskák, legujabb fajta női ridikülök legolcsóbb bevásárlási forrása

Schlager Henrik

bőröndös és speciális bőraru szaküzlete

Subotica, Aleksandrova 1.

(Kolbach-ház)

Őszi divat újdonságok elkészültek.

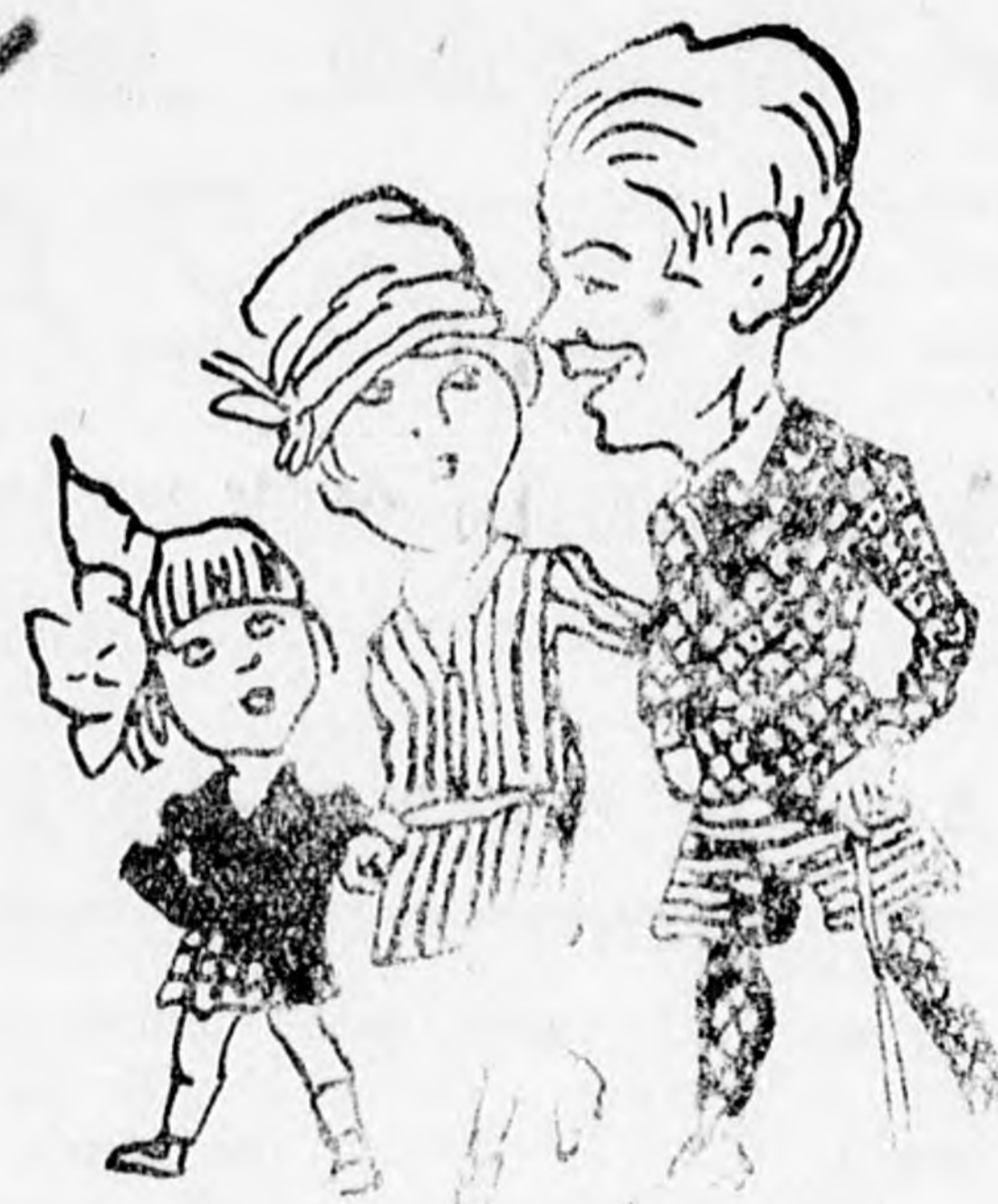
Szövött, kötött mellények, szvetterek, pulloverek stb. gyermekek, nők, férfiak részére gyári árban kaphatók

Beck Jenő

szövött- és kötöttáru gyárában

Subotica, Pašićeva ulica 8. Gőzfürdő mellett.

7333

Mi is Beck-hez megyünk!

Tisztelettel tudatjuk t. vevőinkkel, hogy 50 év óta fenálló konfekciós üzletünket október 1-ével a Wegner-palotába helyezük át.

Ez alkalomból közöljük, hogy a legujabb modelleket nagyon jutányosan és régi, szolid áron árusítjuk. Gazdagon felszerelt raktárunkba legujabban diszes női köpenyek és látványos szörmekabátok érkeztek. Raktáraink megtekintését tisztelettel kéri

ROTH MANÓ és FIAI NOVISAD

Idősebb segéd

a fűszerszakmából állandó alkalmazásra felvétetik. Részletes ajánlatokat „Komoly” jellegűt a lap kiadóhivatala továbbít.

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰL FELSZERELVE LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

Leopold Samuel

előnyomda berendezési gyára Senta

4852

Széna Szalma Szeeska valamint Tűzifa legolcsóbban kapható

HORVÁTH JÓZS F

takaréknyerkeskedőnél Subotica, Trenčova ul. Senta-szanasztorion mal szemben Kívánatra házhoz szállít

Tankönyvek

Magyar- és németnyelvű iskolák részére. — A Ministarsh. Prosvete által engedélyezve KAPHATÓK

Hiteles tankönyvgyűjteményeket kívánatra küld:

Lipsitz és Lampel

Könyvkiadók Subotica Iskolatárkák minden vonalzában, vizsonteladókknak elősón 7528 számítottuk.

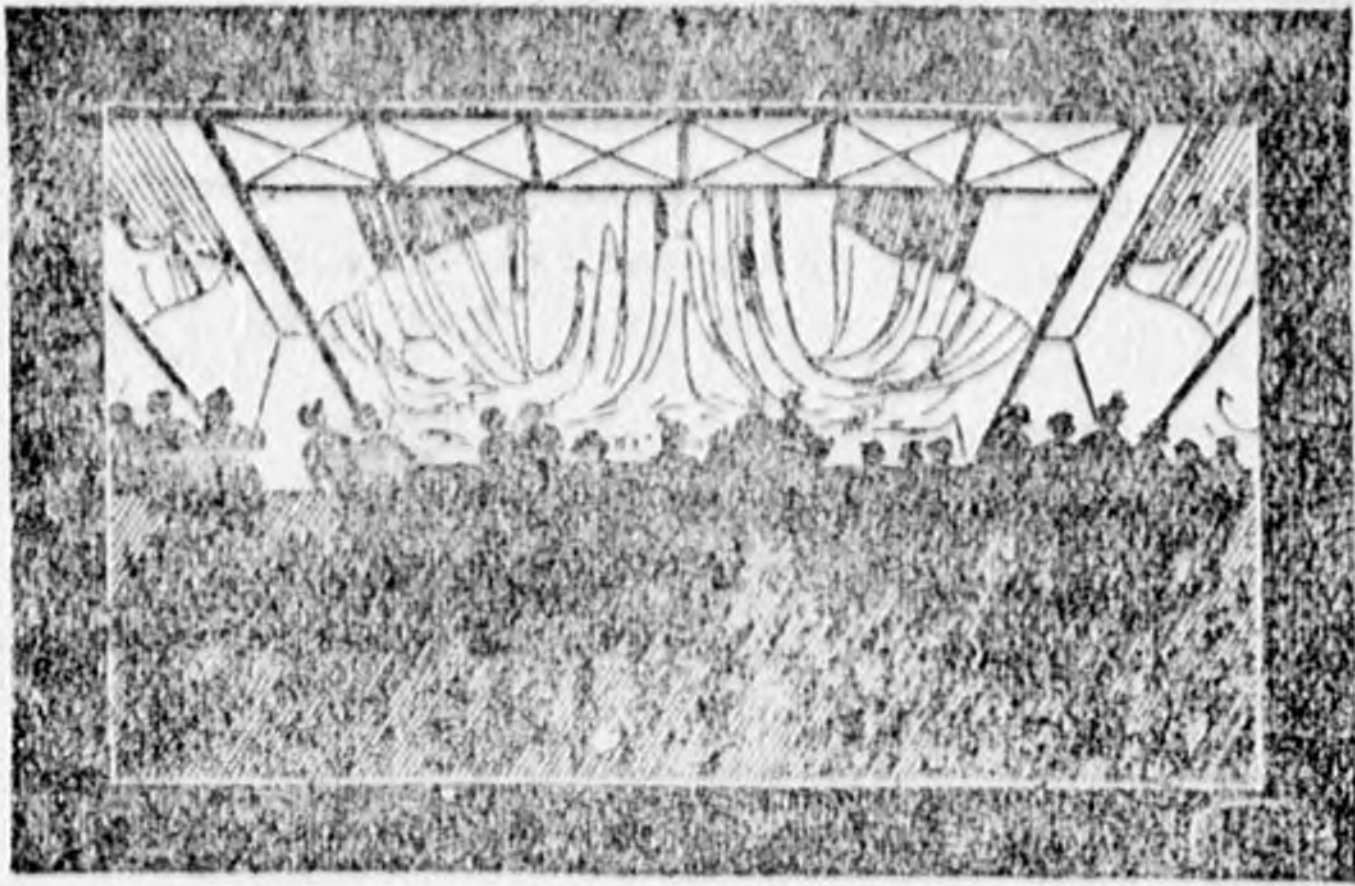
CZIGLER KÁICS és TÁRSA BUTORGYÁRÁBÓL KIMARADT

B U T O R O K A T

minden elfogadható áron kiárusítom

Káics Dezső Subotica

A barátok temploma mellett.

Sötétben senki sem vádrol. A szem sokkal jobban meggyőz az áru minőségéről, mint a legkezelebb szavak. Több világosság, jobb világosság a világban és az üzletben, több nézőpont a kártyát elő és több nézőpont az üzletben. A ZEISS távörvívője a kiállított áruvilágításokban világítja meg, ez a világítás az Ön áruja és nem is hallható legjobb eladói.

Most van itt az idő!
Szereljen fel ZEISS távörvívővilágítást

ZEISS

8440

kirakatok, üzletek, irodák, műhelyek, termék világítására. Az eladást szakszerepén végzi. Képes „Vel. 390.” árjegyzékünk ingyenesen áll az érdeklődők rendelkezésére. Mindennemű felvilágosítással szolgál a vezérképviselet:
FERNAND BOVE, BEOGRAD,
Knez Mihailov venac 14.

TESTÉT SZÉPPÉ FORMÁLHATJA!

MEGJELENT

Dr. Madzsar Józsefné nagyszerű könyve

A NŐI TESTKULTURA ÚJ ÚTJAI

Ez a gondolatokbangazdag könyv a természetes élet szellemét és olyan asszonytípust megteremtését propagálja, melyet a test ösztönöségében és szabványos harmóniájában rejlő lehetőségek képezzé tesznek, a nő-ember ideáljának elérésére. A női szervezet nem sajátosságai és életműködése szerint megkonstruált hatalmas új rendszer ez — melynek középpontjában a torna áll: a légzőgymnasztika és az izmok edzése.

ÁRA 50 DINÁR (portóköltség 4 dinár)

A pénz előzetes beklídesse után szállítja a
MINERVA NYOMDA R. T.
KÖNYVOSZTÁLYA SUBOTICA

Fuvarlevél felülvizsgálat és vizskerések!

Poljoprivredna i Založna Banka fuvarlevél felülvizsgáló és vizskeresei osztálya Subotica. Ezeiől

értesíti a szállító közönséget, hogy az okt. 1-én életbelépő új vasúti díjazás érvényesítő felvilágosításokat, egyes vasúti díjtételeket díjtalanul közöl azon feleivel, kik fuvarleveleiket felülvizsgálás és az esetleges többletek megakadályozása céljából hozzá beküldik. Felülvizsgálás díjtalan, feltételek a régiéek. Ügyeljen a címre, ne tévessze össze más vállalatjal.

FRISS

BANÁN

a husnál és tojásnál táplálóbb déli gyümölcs, dus cukortartalommal
Közvetlen behozatal
Los Palmasból

8614

KLEIN GÉZA és FIAI cég
fűszer- és csemege-kereskedésében Subotica

Weitzenfeld és Társa

Alapítva 1902. Subotica Tel. 190 és 192
Táviratcím: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi héralota.
Engross és irodák: Wilschova ul. 7.

ZSÁK ZSINEG PONYVA

tűzőtő és kerti tömlők, kenderek, kárpfoskellékek, ponyvakölcsonzó intézet
Leszállított árak.

Műasztalos (esztergályos) tizenöt éves gyakorlattal, a legfinomabb munkát végzi, állást keres. Rögtön beléphet. Nemzetközi iroda. Alekszandrova 9. Subotica.

Trafik a város legforgalmasabb helyén eladó. Az eladó kötelezi magát, hogy az engedélyt a vevőnek átadja. Nemzetközi iroda. Alekszandrova 9.

Nevelőnők, kik az államnyelven kívül több nyelvet beszélnek, rögtön elhelyezünk helyben, Beogradban és az ország nagyobb városában. Nemzetközi iroda. Alekszandrova 9. Subotica.

Elsőrendű

krajnai kolbászt

szállít minden mennyiségben

FRANC FISTER

IZDELOVALNICA KRANJSKIH KLOBAS
LJUBLJANA, ZALOŠKA CESTA 10.

Perfekt fogtechnikust keres okt. 1-én belépéssel
Dr. Scherer Rudolf
fogorvos
Velikibeeskerec

Már most szerezz be szőrméjét
Kopilovics Balázs
Bene Sudarević ul. 2

A kávé akkor jó, ha friss!
Naponta négyféle friss pörköltkávét kapható. — Vidékre küldés 1/4 kg-tól kezdve
SUGAR MANÓ
cég, Subotica.

GESA PÖRKÖLTKÁVÉ
működésben felhalmozhatatlan.
Naponta friss pörköltkávét
1. sz. keverék 1 kg. Din. 80
2. sz. keverék 1 kg. Din. 80
3. sz. keverék 1 kg. Din. 60
Negyed...
KÖRÖSI GÉZA cégnél
Rud. 6-ut.

Megjelent
jökere h zizthaf
privizios dijazszal esak
moly, megbi
utazó.
Privat szakmaban. Esetleg, mint mellékfoglalkozás vállalhato.
Ajánlatok a kiadoba kéretnek

ELADÓ
6 vagon azaz 29 darab
ÜRES HORDÓ
Vrsac (Petrović Vasza ur házában) előnyös feltételek mellett. Közlelbi felvilágosítást ad:
J. Jovanović kereskedő
Vrsac. 8/06

Vidéki malom keres mielőbbi belépésre önálló, rögtön szerb-horvát és német

LEVELEZŐ

Malom vagy gabonaszakmában jártasak előnyben. Ajánlatok eddigi működés és fizetési igények megjelölése mellett „T. K.” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

TÉGLA és CSERÉP ELADÓ

hajórakományokban ab Douji Miholjac Drávapart:
Tégla 500 dinárért, cserép 600 dinárért czenként
Kérdezősküdesek:
Uprava Gospodarstva Donji Miholjac (Slav.)

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha esinos és isléses levélpapiron levelez!

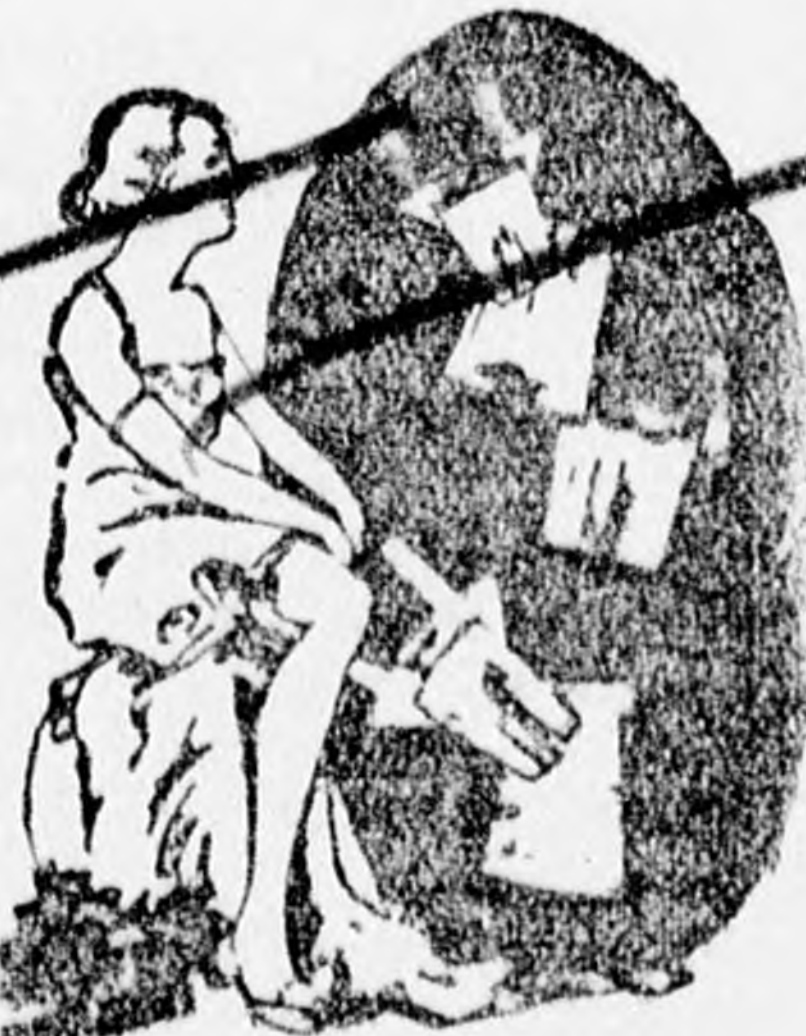
Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagy levélpapirt, 300 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papiron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit
Mindén nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jé papír. — Isléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

„DAMA” FEHÉRNEMŐSZALON

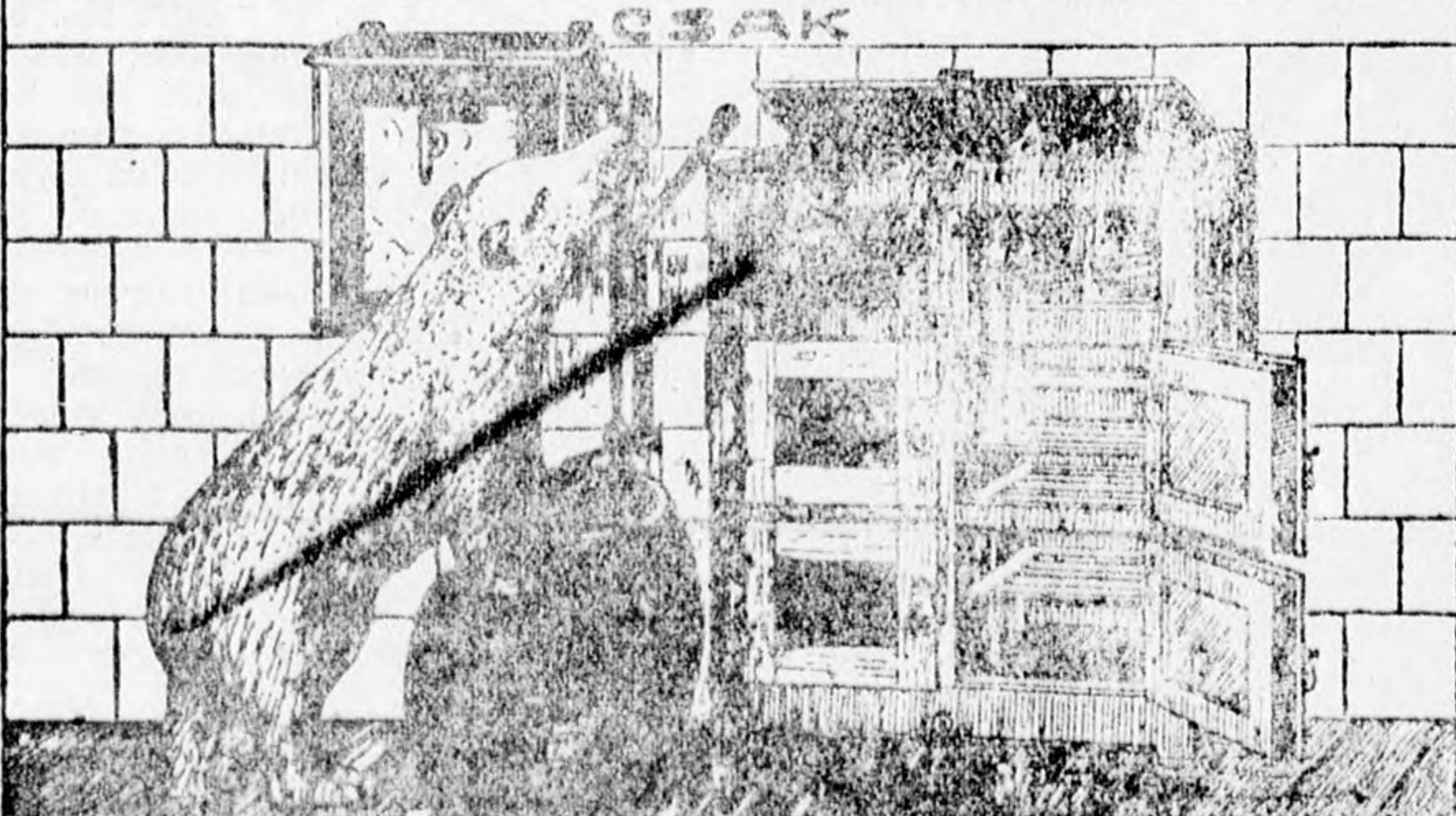
A legújabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hezött vagy saját anyagból tűzszural, ptyoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?
Teljes anyagi felelősséggel előkészít a
BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK! 25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA! ELSŐRENDŰ KIVITEL! KERJEN ÁR JEGYZÉKET.

BRACA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ES REZARUGYAR
SUBOTICA
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap

Pilzeni herceg

az amerikai humor briliáns remeke, hasonló című operette-libretto után 6 felvonásban. Nagy katonai díszfelvonulások, fényes ünnepek Bécs luxusáról, tüneményes pompájáról. Főszereplő Anita Steward!

Kert moziban

péntektől kezdve a nagy Fabamlet premier! Ha a férfiak tudnák!

Gloria Swanson kéltős szerepében, mint anya és lánya Gloria Swanson elegáns! Gloria Swanson szép! Gloria Swanson tudókló!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottús és díszes kétazonosan számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésközlésekre válaszbélyeg mellékelendő.

Keressék szobatestő és mázoló szakmunkásokat szörögországi és beogradi munkákra. Jelentkezni Anton Reizinger cégnél Beograd, Jakićeva ulica 11.

VÉTEL-ELADÁS

Vendéglő hálózobakkal Sztaribecsn. a vasutnál eladó. Cim: Gulyás, Pátićeva ul. 11. Subotica. 8327

Hálózobabutor, teljesen új, modern, kemény-kromkörös, olcsón eladó. Trg Ciril-Metod 2. nagytemplomi fiakker állomásnál. 7801

Dinamó 110 Volt 60 Ampere teljesen üzemképes állapotban olcsón eladó. Honig-féle hengergőmalmom. Mavas és Forgács Bačka Topola. 8538

National cassa olcsón eladó. Cim: Radio Reklam Kralja Petra Pasa 9. 8545

Jóhangu kitűnő karban lévő zongora eladó. Cim a kiadóban. 8548

Körmök gyártmányu HP hengeres benzinhajtású eke 6 vassal, keveset használt. 20.000 dinárért eladó vagy cserélném gyári magánjáró cséplő-érré. Ilija Mikić, Oroszlamoš. 8605

Használt, de jókarban lévő légszekrényt keresek megvételre kentec részére. Cim a kiadóban. 8601

Angel motorkerékpár, New Imperial négy lóerős kitűnő állapotban eladó. Bővebbet Engl kerékpárüzletben, Subotica Rudićeva ul.

10 vagon szárított szilva és 10 vagon lekvár elsőrendű áru kivitelre ajánlatot kér a Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ul. 9. Subotica. 8581

NARODNI BIOSKOP

Szeptember 23—26. — Csütörtöktől-vasárnapig A legérdekesebb és legújabb Hababurg-film! FIAKKER BRATFISCH (Mayerlingi tragédia) Rudolf Irónörökös élete. Hála 6 felvonásban. Főszereplő EUGEN NEUFELD Különösebb reklámot, illetőleg kommentárt a film fenségessége nem kíván. — Az előadások kezdete: hétköznap 5 és fél óra, vasár és ünnepek 4, 6 és fél 9 órakor. — Rendes helyek: Páholy ülés 12, centartott hely 10, támlásszek 8, 1. hely 6, 2. hely 4 és fél hely 3 dinár. Az ideai szezon legújabb és legjobb darabjait hozzuk, figyelje a hirdeteinket. Jön Harry Piel kisasszony! — Premier!

Apollo Novisad

25—26: Egy repülő kisasszony regénye Főszerepben: Dorothy Mackaill Egy fiatal leány álma a kastélyról — megvalósítva Az előkelő New-Yorki nimen! Csak felnőtteknek! Figyelem! Jön: „VARIÉTÉ“

Butorozott vagy üres szobát keresek. Címeket a kiadóba kérek. 8645

Háromszobás modern lakást keresek. Ügyvédek díjazok. Cim a kiadóban. 8646

Észak- és Délamerika, Kanada, Brazília, Argentína stb.-ről információkat ad Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9. Subotica. 8584

Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Alenksandrova 9. nyomozóosztálya elsősorban erőkkel családi és privát ügyekben diszkrétan ellát és informál. 8582

Különbejárati butorozott szoba, könyvhasználati kiadó. III. kör, Ivanova ulica 10. 8579

Átadó egy vegyes kereskedés a beltéren. Készpénz nem szükséges. Peić agentura, Subotica. 8578

Különbejárati butorozott szoba két személy részére kiadó. Sudarević ul. 63. 8575

Borosbördök eladók, Andrić-féle vendéglő, Sokolska ul. 2. 8574

Teljes ellátást keres igazgatói munkára, lehetőleg fürdőszobahasználattal banktisztviselő. Ajánlatok »8657«. 8657

Nem kell várni a »Pompadour«-ban. Elsőrendű munkakerék a legpontosabban végzik az összes fodrászathoz tartozó dolgokat, u. m.: hajfestés, hajválas, ondatolás, wasserwelle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelemesség az elvünk. Kosmetika, Manicur. 8431

10 nap alatt nagyon szép lesz, ha a »Pompadour«-ba jár arcápolásra. Tehát siessen, hogy megszabaduljon: szepítő, pattanás, málfolt, alkalmatlan hajszálak, szemölcs, stb. Gyógykezelés, Gyógyszappan, Gyógypuder, Fodrászat, Manicur 8430

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandrova ul. 9. Utlevelék konzuli láttaozását legelőszobában végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta útján. 8141

A ciklon által a földszinéről elsöpört FLORIDA és MIAMIT

Amerika ragyogó strandfürdőit megörökítette a film! — Különös véletlen folyóka teljes pompájában, káprázatos fényűzősével, szépségével és büneivel látható

melyet 24, 25 és 26-án, péntek—vasárnap mutat be a

KERT MOZI

Figyelem! Szenzáció!

Vasárnap 6 órakor is lesz előadás a KERTBEN

LEVELEZÉS

Melvik tisztességes árva kislány volna hálandó levelezni szórakozás céljából vigkedévkü fiatal-emberrel? Csakis teljes címmel ellátott levélre válaszolok. Kalandornők kíméllenek levelekkel. — »Titoktartás« jelizére a kiadóba kérek. 8522

»Cica« levele van. 8264

FOGLALKOZÁS

Gyógykezelés asszistens állást keres. Cim a kiadóban. 8555

Jó munkás cipészkerék felvételek. Suvajdzic, Palmoviceva ul. 7. 8495

Nőtlen gazdát keresek azonnali belépésre. Szerbül tudók esetleg Amerikát jártak előnyben. Ajánlatot közlök írott ajánlatok személyleírás edényi működés, fizetés igények (koszt, lakás, ellátás mellett) pontos feltüntetésével Földényi Béla Sára Moravica címre küldendők 8552

Keressék jóforgalmu vendéglőt bérbe vagy elzárolásra, esetleg főnöki állást nagyobb óvadékkal vállalkozó leveleket »10 óvadék« jelizé alatt a kiadóba kér. 8559

Vállalok: könyvlektektést, mérlékesítést, elhangzott könyvek rendezését, a könyvvel kapcsolati tanácsát, peres ügyekben könyvszakértői munkákat. Borbély L. márián- és bírósági szakértő Novisad.

Fiatal fodrászkerék, ki jobb üzletekben volt eddig alkalmazásban. Állást keres. — Megkereséseket Mamuzsics József, Baumok kérek. 8592

Zongoramester (nő) kerestetik Brod n-S. Bivaroska ul. 1. 8606

Intelligens tisztviselő általános irodai munkát keres azonnalra. Cim a kiadóban. 8648

Gépezet keresek ki a fél stabil gépezetek kezelésében jártas, Rajčić József, Subotica. 8644

Gyermeknevelő, ki szerb, német, francia nyelveket és zongora tudással bír Brod n-S azonnali belépésre kerestetik. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9. Subotica. 8585

Intelligens Erzieherin (französisch bevorzugt) zu 6 und 12 jährigen Mädchen nach Beograd gesucht. Näheres: Breuer, Paja Kujundžićeva 68. 8640

Nőfodrászt és manikűrőnt elsőrendű munkaerőt keresek. Grünberger, Illatszertár, Velikibockskerek. 8632

Keressék manikűrőznőt elsőrendű munkaerőt október 1-re. Samoilo, Kralja Aleksandrova, Pale Kujundžićeva ul. 2. 8630

Suche zu 3 Knaben, 2½, 4 und 6 Jahre alt deutsch-serbisches, intelligentes, solides Kinderfräulein. — Offerte mit Lichtbild und Gehaltsansprüchen sind an Gustav Pavičić Vráca zu richten. 8654

Kovácskerék, aki kosárlabda és lóvasalásban jártas, felvételt Ocsenay József Kovácsnál, V. 13. November ul. 80. Subotica. 8616

Raktárnokgyakornok taltaléremért, aki fűszerüzletében dolgozott, felvételekünk, Ruff cukorkagyár. 8626

Fiatal lány szerb órákat adna. Beszél magyar, német, francia nyelveket. — Cim a kiadóban. 8655

Advertisement for 'ZEPHIR' gas stove. It features an illustration of a woman in a dark dress standing next to a tall, ornate gas stove. The text is in Hungarian and includes: 'Fűtélés legkellenebbi', 'Zephir'-rel a legelőszobá!', 'Folytonégő kályha', '10 FÜT EGY SZOBÁT 24 ÓRÁN AL', 'LEGKÖZELGŐBEN, LEGHISZENTÜSABBI STÁRTJA: Barzel Vaskereskedelmi R. T.', '„Zephir“ kályha osztálya Subotica — Telefon 123.', 'KÉRJEN ÁRJEYZÉKTI! Leveleket minden nagyobb városban.'